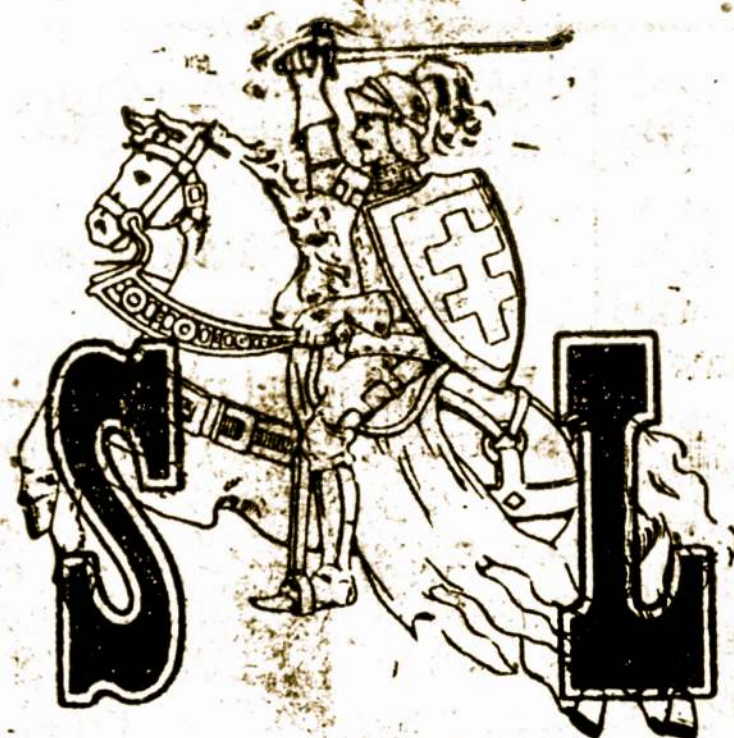

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 20

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 15 d. Gegužio (May), 1924 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. X.

SUSIAURINO LENKAMS PAMALDŲ TIESAS KAUNO BAŽNYČIOSE

Kruvinos komunistų demonstracijos Vokietijoje. Žuvo 30 komunistų. Nusizudė Rusijos vyriausis egzekutorius Liutovinov. Ginčai tarp Turkijos ir Francuzijos. Vokietijoje uždaroma komunistų įstaigos. Vokietija perka ginklus. Lenkijoj pasmerkta du komunistai. Japonijos gabinetas rezignavo. Muštynės mišų laike.

SUSIAURINO LENKŲ PAMALDAS.

Kaunas (nuo mūsų korespondento). Kilus tarp kaimiečių lietuvių ir lenkuojančių katalikų kovai dėl kalbos tiesų bažnyčiose, kuri buvo daėjus net iki riaušių laike pamaldų Karmelitų ir Trejybės bažnyčiose, Kauno vyskupas visose parapijėse bažnyčiose įvedė naują pamaldų tvarką, sulyg kurios lenkams duodama laikas Trejybės bažnyčioje iki 10 o kitose bažnyčiose iki 9 valandai ryto šventadieniais, o visas kitas laikas paliekama lietuviams.

KRUVINOS DEMONSTRACIJOS VOKIETIJOJE.

Halle, Vokietijoje. Vokietijos militaristai, dalyvaujant buvusiam generolui Ludendorff ir eks-kaizerio sunui Oskar, taipgi keliolikai buvusių generolų, gavę leidimą surengė parodą, kuri susidėjus iš kelių tukstančių žmonių, su daugybe vėliavų traukė atlinkį paminklą mirusio Moltkės. Tuom patim laiku komunis-

Vėliausios žinios.

Pasitrauks. Francuzijos priemeris Poinkair pasitrauks iš ministerijos 4 dieną Birželio.

Svarstys. Šių Valstijų skolų klausimas jau perėjo senatan, kuris svarstys kaip reikia atgaut užrubežines skolas.

Oficialiskas boikotas. Rusijos pirklybos komisorius Krasin oficialiskai paskelbė Vokietijai boikotą, paliepiant likviduoti visas vokiškas Rusijoje koncesijas.

Peršovė bažnyčioje. Pittsburghe, tulas-Smith bažnyčion nuėjo su savo duktere pasimelst. Traukdamas iš kišenius ražančių, su tuomi ištraukė revolverį, kuris puldamas ant grindų susitrenkė ir paleidęs šuvį, peršovė Smitho dukterį.

Rusijos nota lenkams. Rusijos užrubežių komisorius pasiuntė Lenkijai notą, kurioje protestuoja prieš Lenkijos valdžią už persekiojimą ortodoksu bažnyčios ir kunigijos Lenkijoje.

tai užsigėidė surengt darbininkų demonstracijas su paroda gatvėse, bet negavė leidimo, pradėjo demonstruoti be leidimo. Policija stoji darban, idant komunistų paroda išvaikius. Kilo kruvinos muštynės, kurios tęsėsi iki saulei nusileidžiant. Muštynėse žuvo 11 komunistų ir du policistai, ir daugelis liko sužeistais abiejose pusėse. Muštynėms pasiliovus prasidėjo skaitlingi areštai. Areštuota suvirš 500 komunistų.

NUSIZUDĖ RUSIJOS EGZEKUTORIUS.

Moskva, Dusioj. Buves vyriausiu nariu išpildančio komunistų valdžios komiteto, Julius Lutovinov, savo revolverio šuvį paleidęs sau krutinėn, užbaigė savo gyvenbę. Priežasties savo žudystos išaiškinimo nepaliko, tik jo artimieji draugai spėja, jog jis tai papildė dėl nervų suirimo, ką jis jau nuo seniai kentė. Tai yra pirmo komunistų valdžios viršininko saužudystė.

TURKIJOS GINČAI SU FRANCUZIJA.

Paris, Francuzijoje. Pastaromis dienomis tarp Turkijos ir Francuzijos diplomatų prasidėjo ginčai dėl sutaikos ir atnaujinimo prietikių, kurie tarp abiejų šiu valstybių pasaulinės karės likosi suardyti. Francuzija butinai geidžia prisuokt Turkiją prie sutikimo su Versalijos taikos protokolo paragrafais, ir susitakint gražiuoju, idant netrukus būtų galima pradėt pirklybą ir atnaujint diplomatiškus ryšius. Turkija labai skubinasi viską tą prisiiint.

VOKIETIJA SKERSUOJA PRIEŠ RUSUS.

Be rlin, Vokietijoje. Valdžia pradėjo umai skersuot prieš Rusiją ir medžiot visas rusų čia atvykusias misijas, kurios sugužėjo Berlynan neva tarpe darbininkų platint susipratimo propagandą. Valdžia tose misijoje se mato neką kitą kaip tik propagandą sukėlimui mišų prieš valdžią. Pastaromis dienomis pradėjo policija uždarinēt įvairias rusų įstaigas ir iš Berlyno varyt laukan rusus. Tikimasi, jog netrukus bus paliepta išsi- nešt ir pačiam Rusijos atstovui Krestenskiui.

VOKIETIJA JIEŠKO PIRKT GINKLŲ.

Paris, Francuzijoje. Iš Anglijos gauta žinios, jog Vokietijos ginklų dirbyklos Hamburge ir Berlyne, slap- tai kreipėsi į Londono ginklų dirbyklas su prašymu parupint milijoną šautuvų su durtuvais ir 1000 milijonų šuvių. Ginklai ir amunicija reikalinga esanti Vokietijos draugiškai kaimynei vakari- nių tarkininkų pusėje. Anglijos ginklų dirbyklos apie tai davė žinią greitai savo valdžiai ir į prašymą ikišiol dar nieko ne atsakė.

DEPORTUOS SVETIMTAUČIUS.

New York, N. Y. Visi kaliniai, kurie už šiuokius ar tokius kriminališkus prasi- žengimus ikišiol yra laikomi New Yorko įvairiuose kalėjimuose, kurie negalės pri- rodyt naturalizavimosi, bus perduoti imigracijos valdžiai ir netrukus deportuoti į savo šalis. Tokių kriminalis- tų kalėjimuose yra gana daug ir jų pilietystės tyrinė- jimas jau prasidėjo, pir- miausia nuo Sing-Sing kalė- jimo.

LENKIOJE PASMERKTA DO KOMUNISTU.

Varšava, Lenkijoje. Du komunistu, Baginski ir We- czorkiewicz, kurie prieš tu- lą laiką po universiteto laip- tais padėjo dinamito bombą ir nespėję pasislėpt žandaru tapo nutverti pirmiau eks- plozijos, dabar teismo tui pasmerkti sušaudymui, tik prezidentui Wojciechows- kiui užstojus, mirties bau- dia pakeista: Baginskiui pa- likta visam amžiui kalėji- mas, Wiczorkiewiczui kalė- jimas 15 metų. Dabar bus mėginta tartis su Rusija, id- ant juodu išmainius ant dviejų politišku kalinių, Lenkijos pavaldinių, Rusi- joje laikomų kalėjimuose.

JAPONIJA RUOŠIA EMIGRACIJĄ SIBYRAN.

Moskva, Rusijoje. Čia pareina žinios, jog Sibyro gyventojų politiškieji vadai, vadinami "baltieji", su japonų pagelba ruošia jaunųjų emigraciją į Sibyro plotus, idant ten užimt pramonę. Pirmiausia planuojama už- imt rusišką Mandžiuriją su Sibyro geelžinkeliu ir tuo- mi pasinaudojant pradėt gabenimą emigrantų Kam- čatkos link, nes ten yra dau-

gybės gamtos turtų, kaip a- liejaus, kailių ir daug ko ki- to. Jei taip yra planuoja- ma, tai reikštų, jog Suvie- nytoms Valstijoms uždarius japonų imigraciją, japonai pradės emigruot į Sibyra.

JAPONIJOS GABINETAS REZIGNUOJA.

Tokio, Japonijoje. Pasi- baigus rinkimams į parla- mentą, ikišiol buvęs prieme- ru Kijourā, su savo gabinė- tu rezignuoja iš vietos, to- dėl, kad rinkimuose laimėjo Seijuhonto partija, gau- nant 162 prieš jo partijos 23 vietas parlamente. Suvie- nytų Valstijų valdžios uždary- mas japonams ateivius- tės, praėjusiuose rinkimuose jokios rolės nesulose, nes po- litika sukosi vien apie vietų laimėjimą.

TURKIJA NEKLIUDYS TIKYBOMS.

Konstantinopol, Turkijo- jos valdžia nors ateivius krikščionis ir varo laukan iš savo rubežių, tai vienok ti- kyboms nenkenks. Grekų ir armenų patriarhatos ir žydų rabinatas paliekama nekliu- doma, leidžiant naudotis vi- somis tikybinėmis formomis, lyginai tiesos kaip sutuoktu- vių, laidotuvių ir krikštų, kaip ir visų sakramentališku ritualų bus paliekamos ne- liečiamybėje, pasitiktint, jog tikinčiųjų skaitliui sumaže- jus, tikybos pačios su savo formomis Turkijoje išdils.

NUBAUDĖ DRASIA AMERIKONĖ.

Paris, Francuzijoje. No- velistė Livingston, našlė po oviatorium Livingston, pa- valdinė Suvienytų Valstijų, užsigėidė užeit modeliščių kluban, kur pašalinėms y- patoms įėjimas buvo užgin- tas. Sargui ją ne įleidžiant, ji "amerikoniškai" ėmė kelt truksmą, kuriam nesiliau- jant, pašaukta policistą. Ka- da policistas jai paliepė nu- tilt, ir neklausant mėgino ją išvest laukan, ji policistui kirto į žandą. Užtai ji areš- tuota ir statyta prieš teismą, kuris ją nuteisė užmokēt pi- nigais baudos 1000 frankų ir turės policisto atsiprašyt.

LENKIOJE PINIGINIS KRIZIS.

Varšava, Lenkijoje. Spe- kuliantai, naudodamiesi ne- seniai įvykusi Francuzijos pinigų nupuolimu, supirko daugybes frankų ir dabar

toms kurse kilant, ima sau- neapsakomą pelną. Tuom patim Lenkijos valdžiai į- vedus neva aukso pinigus ir popierinėms markėms ne- tekus vertės, užstojosi didis krizis. Bankos užsidarinė- ja viena po kitai, gi fabrikai uždarinėja duris ir darbi- ninkus paleidžia iš darbo, nes neturi kuom išmokēt al- gas. Iš to gali sukilt Lenki- joje darbininkų maištai, y- patingai Lodzjuje ir aplin- kėje.

AREŠTAI UŽ NETEISIN- GUS BALSAVIMUS.

Atlanta City, N. J. Teis- mas išdavė 110 varantų are- štavimui balsuotojų praėjū- siuose gubernatoriaus rinki- muose, nes susekta, jog tiek žmonių neteislingai registra- vėsi, arba neturi tiesos bal- suot, balsavo už vienus ar kitus kandidatus. "Sako, jog daugelis tokių balsuotojų bu- vo net iš kitų valstijų tyčia pargabenti, kiti buvo ne pi- liečiai, ir tokiu būdu balsa- vimai turės but panaikinti, idant juos pravedus išnaujo.

RUHRO KOMUNISTŲ PROKLAMACIJA.

Berlin, Vokietijoje. Ruh- ro krašte nesiliaujant ang- liakasių straikui ir valdžiai nėsistengiant jį prašalint, komunistai išleido prokla- maciją, kurioje atsisaukia- ma į visus darbininkus, kaip į straikierius, taip ir į su- straiku nieko neturincius, idant straiką išvysčius į ci- viliską karę prieš buržuazi- ją. Proklamacija baigia- ma žodžiais: "Kuom grei- čiau naminę karę mes išsau- ksime, tuom daugiau milijo- nių žmonių mes išgelbėsime iš buržuazijos vergijos".

KOVA SU BEPROČIU BAŽNYČIOJE.

New York, N. Y. Švento Bernardo katalikų bažnyčio- je, laike mišų, kada du ku- nigai dalino vaikams komu- niją, besimeldę stiprus vy- riškis, vardu Gorman, stai- ga gavęs proto sumišimą, pakėlė rėksmą ir bėgioda- mas gzdino bažnyčion susi- rinkusius. Pasigriebęs aukų gurbelius ėmė mētyt į maldi- ninkus, baisiai klykdamas ir draskydamas ant savęs dra- bužius. Kunigai paljovė kom- munijos dalinimą, laiptais paleidę vaikus į bažnyčios auditoriumą, abu šoko be- protį suvaldyt, bet tas juodu nubloškęs į šalį elgėsi savo-

tiškai. Kunigai išbėgė lau- kan pasikvietė praeinantį policistą Panzzelle, kuris at- ėjęs greitai bebročiui sura- kinęs rankas geležiniais bandė išvest laukan, bet tas sutraukė geležinius ir leido- si bėgiot po bažnyčią klyk- damas. Tik pašaukus iš gat- vės septynis vyrus, tiems su- policisto pagelba pasisekė surakint bepročiui kojas ir- taip suvaldytas jis tapo.

NESUTIKIMAI TURKIJOS SU RUSIJA.

Konstantinopol, Turkijo- je. Tarpe Turkijos ir Rusi- jos prietikiai buvo kiek su- švelnėję, bet pastaromis die- nomis jie vėl darosi blogesni. Priežastį naujų nesutikimų padarė patys rusai, kurių valdžia atsisakė priimt Tur- kijos atsiustus konsulius į Tiflisą, Baku ir Bačumą, o pirmąjį legatorių, pasiustą į Maskvą, rusų valdžia visai sulaikius kelionėje, privertė jį kuogreičiau grįšt namo, nežiurint net jo pašporto.

MALERIJOS EPIDEMIJA RUSIJOJE.

Baku, Rusijoje. Kaukazo provincijoje pradėjo smar- kiai siaust malarija, kuria serga suvirš 75% visų gy- ventojų. Valdžiai pasiuntus ten medikališką pagelbą, ta pati liga apsireiškė ir tulo- se Ukrainos dalyse. Čia li- ga siaubia daug smarkiau- negu Kaukaze, nes serga pil- nai 100% gyventojų tulose vietose. Medicinos pagelba nelabai prisideda prie ligos prašalinimo, kadangi Rusi- joje dabar labai truksta kvivino vaisto.

IŠ DARBO LAUKŲ

—Pittsburgh, Pa. Gatve- karių kompanijai nesuitai- kant su vagonų patarnauto- jais, dėl algų sumažinimo, 3200 konduktorių ir motor- monų išėjo straiikan. Sulai- kius gatvekairų bėgiojimą, visokia kita komunikacija tapo suparalyžiuta ir gatvė- se, kaipir New Liberty tunelyje kilo didžiausia betvarkė. Buvo mėginta gatvekarius pavaduot priemiesčių tru- kiais ir sunkiausiai auto- mobiliais, bet tas nedavė pa- sekmių. Nėsant ieseities, miesto valdžia kompanijai leido priimt 500 straiklaužių, kurių apsaugojimui aprupi-

no divizijas policijos gazi- nėmis bombomis, granatomis ir kulkasvaidžiais, idant straikieriams užpuolant straiklaužius, riaušiniukus išvaikyt. Miesto valdžia paskelbus proklamaciją strai- ko laužymui, straikieriai sa- vo susirinkime aptarė visą dalyką, nutarė straiką at- šaukt ir grįšt prie darbo, primant kompanijos pasiuly- mą. Tokiu būdu straikas likosi pralaimėtas.

—Worcester, Mass. Whit- tal Carpet audykloje, kurio- jė dirba suvirš 1500 darb. prie divonų audimo, savai- tiniame biulitene kompanija paskelbė sumažinanti vi- siems darbininkams algas 10%. Algų sumažinimas ai- škinama, jog nenorint sulai- kyt darbus, kompanija nupi- gino savo darbininkus tuom savo pelnį sumažinusi 15%. Sumažinus darbininkams al- gas kompanija dar liekasi prie 5% deficito.

—Biddeford, Me. Peppe- rrell Manufacturing Co. fir- ma, samdanti 3500 darbin- kų, suspendavo visus darbus ir nuo darbo atleido darbi- ninkus ne aprubežiuotam laikui, pakėtinusi už savai- tės darbininkams duot žinią, ar darbai galės atsinaujint, ar ne. Priežastis darbu su- laikymo, nėra žinoma.

New York, N. Y. Thomp- son-Starrett geležies dirby- kioj 1 d. Gegužio kilęs strai- kas 7800 darbininkų, pasi- baigė darbininkų laimėjimu. Kompanija sutiko išpildyt darbininkų reikalavimus gele- žies apdirbėjams mokant \$12 už dienos darbą, ir me- chanikams \$13.50. Darbinin- kai straiką atšaukė ir sugri- žo prie darbo.

—New York, N. Y. 2000 skutėjų ir kirpėjų (barber- rių) nutarė ateinančiame panedėlyje ieseit straiikan, ir 1000 to paties amato darbi- ninkų prisidėt, bendrai rei- kalaujant iš samdytojų pa- kėlimo algų iki \$35 per savai- tę ir 30% priedo, nuo \$45 samdytojų uždarbio pervir- siaus.

—Lynn, Mass. Valstijos Taikymo Tarybai sutikus, kurpių siuvimo fabriku savi- ninkai savo biulitėnuose pa- skelbė, jog visiems siuvė- jam trisdesimts devyniose dirbyklose sumažinama al- gos 20%. Tarp darbininkų, fabriku savininkų ir taiky- mo tarybos šiame reikale derybos tęsėsi per pusantų metų.

Žinios iš Lietuvos

Lenkinimas už valstybės pinigus.

Panevėžys. Gimnazijoje varomas atvirai lenkinimo darbas. Pabaigę gimnaziją mokiniai lietuviškai daugiau nemoka kad 20 žodžių. Vedėjai visuomet pasirašo tik lenkiškai. Kunigas Dirginčius pirmiausia taisykliškai lietuviškai pasirašinėjęs, dabar ir tas pasirašo lenkiškai. Kiti net atvirai sako: "Kur dingsi su taja lietuviyste? Juk jei ne šiandien, tai rytoj, Aleksandra Mejszlowicz su ginkluotais Varšavos lenkais užims dvarus ir patį Panevėžį, ir kaip tada bus?"

Tai ko čia žmonės laukia!

Nemune vanduo nemažėja.

Kaunas, 12 Balandžio, 1924 m. Nors iš Nemuno ledai išėjo 30 Kovo ir tuomet pakilęs vanduo žymiai nuslugo, tačiau ir po to nuslūgimo visgi dar pasiliko iškilęs gana augštai ir taip pasilikeš iki šio vanduo nē kiek nemažėja. Ir po šiai dienai Kaune žemesnėse vietose Nemunas yra išsiliejęs iš krantų—užlieta kraštas Tilmano fabriko, ir kaikiuros lentpjovės (tartokai) ir geležinkelis.

Pažymėtina, kad vanduo vietoj to, kad mažėtų, ketvirtadienį, 11 Balandžio vėl žymiai pakilo ir plačiau užliejo siaurąjį geležinkelį ir dėlto trukiai jau visa savaitė vaikščioje iš Panemunės iki Daukanto gatvės, nuo vakar dienos vaikščioja tik iki karmelity bažnyčias, nes ties Daukanto gatve giliai užlieta vandeniu. Toks didelis potvinis kaip pasakoja seni kauniečiai, buvęs jau seniai.

Kaunietis.

Girtuokliavimas.

Jurbarkas. Laikraščiuose skamba, kad visur, kaip valdininkai taip ir piliečiai geria iš paskutinųjų; Jurbarko valdininkai ir piliečiai, nėra nė truputį nuo to pasilikę. Daugiausia čia geria "Piliečių klube" iš kurio daugiausia išeina girtų, kaip iš smuklės, mat kaip klubas turi leidimą parduoti svaigalus iki 24 val. nors toks leidimas išanksti šiam klubui nebuvo reikalingas. Minėtame čia klube daugiausia, girtuokliavime ir trūkmo daryme yra atsizymėję, to klubo nariai: p. p. En. ir Gr., kurie taip smarkiai ištraukia, kad eidami iš klubo, apsisara su klubo bufeto laikytoju gerokai, o išėję gatvėn kas su jais darosi, tai ir neapsakys.

Dar dėl gėrimo šiame klube galima pridėti, kad Rugpjūčio 12 d. vakare, nekurie piliečiai ir valdininkai, taip išsitraukė, kad net išsilvėję, vienuose markiniuose, pradėjo šokių įvairiomis nemaitytomis figuromis šokti; P. R. pritardamas šokėjams, nesugraibydamas rojalio klavišų, taip smarkiai režė, kad visas miestas nuo smarkaus režimo skambėjo. Laikraščiai, nors tame klube ir gaunami, bet jais mažai kas naudojasi ir skaito.

Laikas butų ir Jurbarko valdininkams ir piliečiams, žiūrėti į klubą kaip į praigaistingą įstaigą ir, nuslopinti girtuokliavimo iš klubo, esant liuosai valandai, reikia tvirtis už kultūriško, valstybinio ir visuomeniško darbo.

Vanagas.

Nauja Lietuvos pašto tarnams uniforma.

Kaunas. Ikišiol Lietuvos pašto tarnai—laiškanešiai, jokios uniformos neturėjo: jie savo pareigas eidavo kas kuom turėdamas apsirengęs, civiliškoje, paprastose drapanose. Dabargi, Lietuvos pašto tarnai, laiškanešiai gavo uniformas (Kaune), kurios kaip esu matęs, yra panašios į Anglijos pašto tarnų, laiškanešių: jie dėvi maždaug į Anglijos laiškanešių (daugiau gi į vokiečių kariumenės vienos rusies kietas kepurės, tik žymiai mažesnes), panašias kepuraites, su geltonais apvadais, ir mandieras bei kelnes tamtos spalvos—taipgi su geltonais apvadais; dar jie turi trumpus, kaip Anglijoj, kad mačiau pas paštininkus ir pas policistus, lietinius ploščius (iki alkunių, maždaug).

Abelnai, šitokioj uniformoj Lietuvos laiškanešiai atrodo visai kitaip negu kad ikišiol jie atrodė, tik paprastais piliečiais, kurie tik pilnais odiniais krepšiais vaikščiodavo ir iš veidu, rodosi, visai jie kitoki liko—lyg koki francuzai ar kas, ir išties Lietuvos žmonės pirmą kartą juos naujoj uniformoj pamatę pamany, kad kažkas jie toki ponai yra.

Atvešta tomis pačiomis dienomis ir naujų odinių krepšių laiškanešiams (stovėjo jų vežimas ties Kauno paštu).

Vitkauskas Leonas.

Lietuvoje šaltas pavasaris.

Kaunas. Kadangi šiuosmet buvo gana šalta, gili, ilgai žiema, tai Lietuvos žmonės tikėjo, kad bus geras ir šiltas pavasaris, bet ant nelaimės tas žmonių spėjimas nepildė. Jau pasibaigę Balandžio mėnesis, bet oras ikišiol laikosi labai šaltas.

Dėl buvusios begalo šlapios vasaros, laukuose ukiniukų labai apipuvo vasarą ir bulvės, todėl kaimiečiams labai truksta pašaro, ir jie su dideliu nekantrumu laukia užstojant šilumos, kad greičiau galėtų išvaryti laukus savo gyvulius, bet veltui. Vietoje taip laukiamos šilumos, nuo vėlyk oras dar labiau atšalo. Per abi vėlykų dienas šaltas lytus, o 22 ir 23 Balandžio per šaltas dienas gausiai snigo ir dabar jau kelinta diena oras stovi šaltas, rodosi lyg kad butų tikra žiema—naktimis diktokai pašala.

Nežiurint sunkaus laiko ir piniginio krizio mūsų sostinės—Kauno piliečiai vėlykų šventę praleido ganėtinai linksmai. Mieste ir priemiesčiuose per abi dieni gatvėse buvo galima matyt girtų

žmonių ir kaikiurės iš linksomos publikos prisiejo išsi-pagiriot šaltaj. Musų sostinės ministerijų valdininkai per didžiasias šventes turi iprotį važinėti automobiliais, taigi ir per šias vėlykas, nežiurint blogo oro, įvairių įstaigų zvebė automobiliai miesto ir priemiesčių gatvėse, kuriuose važinėjosi linksmi ministerijų ponai, ponios ir panelės. Vienos ministerijos (švietimo) šoferis budamas gerame upe, lėkdamas Mickevičiaus gatve net nepasijuto kaip užvažavo ant telefono stulpo, kurį išlaužęs sudaužė automobilių. Toki tai pas mus dedasi negeistini dalykėliai.

Lietuvos sunus.

Iškirto medžius.

Pasvalys. Miestelis nors ir mažas, nesiskiria nuo kiekvieno paprasto bažnytkaimio, bet dėlėi susikišimo ten dalies apskrities valdiškų ir visuomeniškų įstaigų, sykiu ir susikišimo ten visokių pažiuru inteligentų—valdininkų, pilnas visuomet, kaip ir kiekvienas bažnytkaimis, visokių sensacijų. Štai kad ir su medžių sodinimo švente Lietuvos Nepriklausomybei paminėt.

Kada reikėjo sodint medžius, buvo sukviestos dvi pajiegos Pasvalio skyrius Lietuvai Pagražint Draugijos su dauguma valdininkų, inteligentų iš vienos pusės ir klebonijos dvasiškija iš antros pusės. Draugijos skyrius, sykiu ir absoliutiška organizacijų dauguma stovėjo užtai, kad apsodint gatves, aikštes, patvorius, paupes—kad, pagražinus patį miesteliuką, padarius atmintį. Kunigėlis spyrėsi tokiems nusistatymams ir reikalavo, kad but neapsodintas kryžius, kad nebutų sodinta medžių arti šventoriaus. Mat klebonui labai apėjo, kad ten pastačius namus ir padarius pramonę. Visgi, galų gale, kunigėlis tapo nugalėtas, medžiais apsodintas ir kryžius ir visa, keliolikos metrų, vienintėle Pasvalio miesteliuką, liutosėne, prie bažnyčios aikštele, nors tam sodinimui buvo laukiama labai griežto ir stipraus pasipriesinimo. Net už poros dienų davatkos ir davatkinai leido gaudus, kad su basliais, su pagaliais neleistą apsodint šventų vietų.

Bet rodosi nedrįso tai padaryti. Labai gražų įspudį darė susodintos prie šventoriaus eilės medelių. Malonu buvo žiūrėti kaip gražiai žaliuoja pasodinti visų organizacijų, neišskyrus ir Pavarininkų, liepelės, azuolėliai, berželiai. Bet dėja, medeliai su tokiu pasišventimu sodinti, taip globoti ir taip gražiai žaliavę, tapo inkvizicijos pasmerkti—vieną tamsią naktį, nežinomi (bet spėjami) tamsūs žmonės iškirto didesnę dalį pasodintų prie šventoriaus—apie kryptį medelių (apie 90). Nelaimingas Pasvalys! Kiek dirbta, stengtasi miesteliuką gražinti ir veltui, radosi nelaboji ranka, kuri pakėlė kirvi ant atmintinai brangių paminklų, ir be gailėsčio išnalkino juos. Taigi, už šį

begėdiškai kvailą darbą, laibus atsakomybė tiems, kurie šį darbą atliko.

Patriotas.

Dėl Eltos patarnavimų.

Kaunas. "Elta" (telegramų agentura, Lietuvos respublikos lėšomis užlaikomoji įstaiga) savo laikraščiams skiriamuose, kasdieniniuose žinių "biulitėnuose" tankiai taip ir neaiškiai mašinėle parašo ką, kad nekai pašto teksto žmogus neišskaitysi.

Ypač tas yra negera tais atvejais, kurie pasitaiko įvairūs (ne taip plačiai žinomi) geografiškai arba politiškai ir tam panašūs) vardai bei pavadinimai ir ypatingai—įvairūs skaičiai tankiai ir itin svarbūs laikraščiams žinot, bet kad ir nesvarbūs, jie tam butų—visgi "Eltos" apsiimtais darbas turi but tinkamai, kaip reikiant padarytas, ir visos laikraščiams jo teikiamos žinios, beabejo, turi but aiškiausiai parašytos, taip galėtų lengvu budu viską parašytąjį suskaičiuoti.

Ne laikraščiu, nēgi redakcijų, ir ypatingai, jog ne laikraščiu raidžių rinkėjų pareiga ir reikalas yra tyrinėti, visokiais budais spėliojant, koks rašte turi but skaičius arba kokia raidė, jeigu vienoj vietoj kelios raidės, arba kelios skaitlynės "Eltos" darbininkų mašinėle atmuštos yra.

Pačioms laikraščiu redakcijoms ir jų raidžių statytojams juk nėra tokiam tyrimėjimui ir laiko, nes tu darbininkų pareiga ir užsiėmimas yra tik — kuogreičiausiai teikt naujausias ir geriausias žinias ir išvystyt kuoaugštesnių laipsniu tojo žinių greitojo tiekimo tehniką.

O tu, madam "Eltute", savo užsibrėžtąjį adrbelį, savo apsiimtąjį amatą ir varyk gerai, ir savo netiksliu ir netobulu savo darbo atlikimu ponų redakcijų ir vargšų laikraščiu raidžių rinkėjų nevalgink, bei jiems laikus negaišink (ir korektorių, kurie laikraščiuose klaidas taiso, akelių mėlynųjų nešėk!), nes lietuviškėji laikraščiai pas mus, Lietuvoj, ir taip jau skursta, tai nors tu, poniat Eltute, prie jų galutinąjį nugalabijimo bent savo darbo neakuratingumu neprisiidėk!

Ypatingai brangus yra laikas dienraščiu darbininkams taigi tu jau, meldžiamoji Eltute, juos suprask, įeik į jų padėtį: tu viena tik savo per neakuratingumą savo darbo padaryta raštuose klaida *rukdui jau visais pusvalandžiais dienraščiu išėjimą, kas labai negerai yra: dar duok į laiką, tai žmonės dar pirks, iš loskos laikraštį, o pakišk jam jį pusvalandžiu kokiu vėliau—tai jau: "bėgk namo!"—jis jau jo neims.

Bet musų Eltute, ta musų geroji juk pasitaisys... ką? Su skaičiu, kas šiuom atveju ir yra ypatingu blogumu, neakuratingu suteptu, visai neatsispaudinusiu arba kelis į vieną vietą skaičius sumuštus atlikimu taipgi Kauno birža savo kasdienes pinigu kurso žinias laikraščiams siuntinėja.

Kurgi tas musų akuratingumas dingo, ištikrųjų?... Vitkauskas Leonas.

Lietuvos valdininkų profesinė sąjunga.

Kaunas. Pradžioje 1922 m. pesekmingesnei kovai už geresnį buvį kauniečių valdininkų pastangomis susitvėrė Valstybinių Įstaigų Tarnautojų Profesinė Sąjunga. Sąjungos nariais susirašė vidutinieji valdininkėliai ir žemesnieji valstybinių įstaigų tarnai. Pradžioje sąjunga pradėjo savo veikimą Kaune, bet greitai laiku įsikūrė sąjungos skyriai ir provincijoj, ir dabar jau turi savo skyrius visuose Lietuvos miestuose ir įžymesniuose miesteliuose—viso 18 skyrių ir narių virš 2000.

Skyrių turiz nemažai, vienok kaikiurie iš tų skyrių yra visai apmirę ir neparodo jokio veiklumo; kad tų skyrių nariai net nemato reikalingų savo susirinkimus, nemoka nario mokesnio ir t.t. Labiausiai apmirę yra tai šiaulių skyrius, kuris, jei neatsiras įtekmingo žmogaus, kuris tame skyriuje sugėbėtų sužadinti narių veiklumą, tai minėtasis skyrius turės iširti.

Sąjungos Centro valdyba randasi Kaune, kuri kasmetai suaukia skyrių atstovų suvažiavimą, kuriuose aptariama daug visokių reikalų ir padaroma įvairių nutarimų. Paskutinis sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas Kaune atsibuvo 5, 6 ir 7 Balandžio Šaulių Sąjungos salėje. Suvažiavimam atvyko atstovai iš 11 skyrių—viso 44 žmonės, kurių tarpe dalyvavo ir 3 klaipėdiečiai. Šis pastarasis valdininkų Sąjungos atstovų suvažiavimas buvo labai gyvas ir jame atlikta daug svarbių reikalų ir tarp kitoko nutarta leisavo laikraštėli—organą, nutarta, kad butų pakeltos algos, kad kiekvienam žmogui pragyvenimo minimumas butų pakeltas nemažiau 260 litų per mėnesį. Dabar I kategorijos tarnai algos gauna tik 100 litų. Sąjun. narys.

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ. Turedamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausią kalbamokslinį būdą, be kito pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina tik 60c. Galima gauti pas M. PALTANAVIČIA Worcester, Mass.

Šią savaitę mes turim tris mechaniškus pianus, kuriuos parduosim už tokią žemą kainą, kaip \$435.—Šie pianai yra mahogany, gražiai apdirbti, turi varines striunas, kurios nerudija. Sunkūs plaktukai, lengvai grajinas rankoms, puikus balsas. Mechaniskai grajina taip lengvai, kad nef kudikis gali grajyt ant jo.

\$435.—

bus šių pianų kaina tik šią savaitę. Suteikiam 12 valelių ir suola veltui.

\$30 parvežs pianą į Jus namus. Lengvos išlygos.

PEARSON PIANO CO.,
238 MAIN STREET, WORCESTER, MASS.

AR ESATE MĖGINĖ TEPALAS

Severa's Esko

NUO NIESTANČIU IŠBĖRIMŲ?

Kaina 80 centai

PARSIDUODA VISOSE APTEIKOSE.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEIMYNINKEMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė seimyninkė Amerikoje visados trokšta gaut patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikinėjant pareigas kaip seimyninkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tips straipsneliai, kurie bus įdomūs kiekvienai Lietuvei seimyninkei.

RODYKLĖ No. 1.

Virimo Receptai

Tomatos yra skanios daržovės padarymui geros zupės. Visada laikyk dėžę savo namuose greitam naudojimui. Bandyk šį receptą gerai zupėi.

Smetoninė Tomatų zupė

2 puodukai evaporated pieno

1 puodukas vandens

3 puodukai iš dėžės ar virtų šviežių tomatų

2 riektės svoguno

1 šaukštas trintų petruškių

1 šaukštukas druskos

1/8 šaukštuko pipirų

1 šaukštukas cukraus

1/4 šaukštuko kepmos sodos

2 šaukštai sviesto

2 šaukštai miltų.

Sudėk prieskonius prie tomatų ir virink penkiolika minutų. Išspausk per sietuką ir atšaldyk. Sutarpink sviestą dubaltavam virdulyj, padėk miltus, išmaišyk iki lygi.

Atmiešk pieną su vandeniu ir pilk į sviestą ir miltus—nuolat maišant iki mišinys sutirštės, dadėk sodą į tomatės, ir sumaišyk su baltu sosu. Tuoj dėk į staką.

Naminiai Pasigėbėjimai

Baltą langų užtiesalą galima nuvalyt naudojant labai tirstas muilo putas su sponžiu. Naudok baltą muilą ir šiltą vandenį putoms daryt. Sponžių reikia išspaus beveik sausai, kad vandeniu nepersigertų uždangalas. Gerausios pasekmės buna ištiesiant uždangalą ant plokštumos.

Surudijusį prosą galima nuvalyt su pumika arba bile pudra. Žiūrėk, kad prosa apacia butų šlidi, nes nereguliariskumai kliuva už materijos ir tankiai sugadina šilką ir vilnonius.

Gerai yra rengiant krakmolą padrožti kelis šmotelius muilo ir padėt į krakmolą. Tas padarys gražų, šliudų paviršį kalnierių ir kapsų ir neduos prosui lipt.

Valant pintinius patiesalus, geriausia yra naudotis šalta vandenį ir ammoniją.

Grožės Patarimai.

Paddėję odų skylutės yra nuo naudojimo pauderio arba stokos atsargumo odą mazgotant. Odą išvalius kiek reikia, nuplauk pirma šiltu vandeniu, paskui šalta. Jeigu šalto vandens nenaudosi skylutės pasilikės didėles ir didės. Numazgojus burną pilnai, naudok mostį (kurį gal gaut vaistinėj už mažą kainą) ir įtrink ją į odą pirštų galais iki išdžiusiant.

Ypatinga Sveikata

Svarus dantis retai genda. Jeigu užlaikysit dantis švariai visada — ne tik retkarčiais, išvengsit daug skausmo nuo dantų gėlimo. Vartokit gerą dantų valytoją reguliariai po valgių ir einant gult ir nueikit pas dantistą du sykiu į metus išegaminimui ir patarimui, ir turėsit švarius, baltus, tvirtus dantis, kure dadės gražumo jums išvaizdai ir sveikatai.

Puikiai Pasirėdęs Jaunikaitis.

Galit dėvėti naujai suprotyti siute: Stikliniai šibafūs šerkytukai; Jūsų pirštų nagai gali buti puikiai apvalinti. Ir lygiai, švariai nuskustas veidas, Bet — jei jau galva pilna plėškanų — tai tas sugedina viską.

Ką tokiam atsitikime pamany apie jus jūsų mylimoji panelė? Vinos jusų patangos, parfaryti gerą impreziją, tuos niekai, jei jus pradėsite kaupti sau galva ir baratyti nevarius plėškanas po visų kambari. Naudookit

Gaunama aptiekose

Ruffles

65c. už bonką

pleiskanų mirinąjį prieš! Užlaikykite save kitų pagarbėje. Tik su truputių patrin-kit galvos odą kiekvieną vakarą per kelias dešimt dienų ir daugiau nėsėdės jums gėdintis nuolinti savo skrybėlę blyk kur. Patekianus šinys visiška į trumpą laiką ir po to, viskas ką reikia daryti, tai retkarčiais patrinti galvos odą su Ruffles, ir daugiau niekuomet pleiskanos jį nekankins. Koks skurdamas žmogus bus!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. MALTANAVICIA.
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas
per
M. MALTANAVICIA.
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Sav. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

KĄ SVETIMTAUČIAI DUODA LIETUVIŲ SUSIRINKIMUOSE?

Nuo kaip seniai Amerikos lietuviai pradėjo rengti viešus savo susirinkimus, labai retai kada apsieina patys vieni, nepasikviestę ši-tą pakalbėt svetimtaučius, greta savųjų kalbėtojų. Tas gražu iš vienos pusės, nes tuomi parodoma artimesni ryšiai su svetimaisiais, kad arčiau susipažinusiems su kitiems, kad perdavus vienų kitiems mintis ir jomis bendrai pasidalinus. Bet iš kitos pusės nemalonu, kad tie svetimtaučiai, atsilankę į lietuvių susirinkimus, susirinkusius lietuvius sau įsivaizdina kokia tai molio kruva savo išsivajotam "amerikonizmui". Ir kada tik jie atsiduria lietuvių susirinkime, jie beveik nieko daugiau nemoka pasakyti, kaip tik: "Bukit gerai amerikona, tapkite piliečiais, savo vaikus mokinik amerikonzmo, kad jie išaugtų tokiais kaip Washingtonas, Linkolnas, ir... ir..."

Tai viskas ką jie žino ir supranta pasakyt lietuviams ir kitiems ateiviams, atsilankę į jų viešus susirinkimus. Jeigu jie tai pasakot vienoje ar kitoje priepilaukoje, kur ateiviai išlipa iš laivo, atkeliavę iš kitos jurių pusės, tas būtų labai vietoje ir užtekinai tinkamu. Bet kuomet jie tai pasakoja, ir tai be paliovos, žmonėms, kurie ir kalbą anglišką jau supranta, ir piliečiais yra, ir patį pilietystės reikalą supranta nemenkiau už tokius "amerikonus", tai jau yra per daug pasirodymo su savo kompetencija žemiau kasdieninių reikalų. Ir taip elgiasi netik "100% amerikona", bet nekartą net ir vienas kitas Mūsų, kuris dar Mariampolės česnakas ne išsivėdinęs, ir tas elgiasi taip pat, nors šitam labai pritikyt pasiskaityt save lietuvių valstybės subjektu ir pasakyt publikai ką išmintingesnio.

Visai bereikalingai tie ponai atėję pas lietuvius į svečius, jiems pasakoja nuobodulio pasakas apie "amerikonizmą", nes lietuviams tokios pasakos yra labai vėlyvos. Lietuviai šioje šalyje tokius dalykus pažįsta ir supranta jau seniai. Jie patys rupinasi tais dalykais ir natūralizuojasi savo noru. Tam vienon vietoj turi savo vakarines mokyklas, kuriose yra prirengimai prie pilietystės, o kur tokių nėra,

ten jie lanko tokias mokyklas, miestų valdžių įrengtas. Jie turi savo organizacijas, kurios taipgi užsiima prirengimais savųjų prie natūralizacijos, o naturalizavęsi, niekad neprašo, kad kas ateitų jiems paliept but gerai "amerikonais"; jie ir be to visuomet yra lojalūs šalis valdžiai ir tvarkai. Jei pasitaiko kur koks iš lietuvių ar kitų ateivių konspiratorius, tai tokių yra nemažiau ir iš pačių šimtaprocentinių "amerikonų". Jei tokių nesiranda minkštos kedėse, tai užtai jų yra labai daug lenktyniuojančių su trukiais, ir prie kasdieninio darbo įrankių.

Toki ponai, pasakojanti nuolat nuobodulio pasakas, ir įsivaizdinanti ateivius kaip kruvą medegos lipinimui "amerikonizmo", geriaus padarytų, jei pasirūpintų surast vardą pradėtai auklēt tautai, ir ją nepravardžiuotų kokiais ten "amerikonais", nes tai begalo kvaila, kuomet žmonės per savo Ego nemato, jog jiems netinka savintis sau kontinento vardą, kada tas yra yra padalintas į vairias valstybes, kiekvienai turint savo tautas, ir nesupranta, kad tokioms logikos įsikabinus laikantės, jų artimiausi kaimynai turi tokias pačias tiesas vadintis save "amerikonais", nes jie užgyvenę dalis Amerikos, ir indijonus, kurie tikrai galėtų sau savintis tokį vardą, kaip seniausi kontinento gyventojai, senesni už nuobodulio pasakų pasakotojus.

Šioje srityje juos pralenkė net tulos sektos bažnyčia, pasivadinus save unitara, o čia nuobodulio pasakų pasakotojai vis akis neprasi-krapšto, kad praregėjus, jog yra dar ir daugiau kas, ap-art neturinėčių savo tveriamai tautai tikro vardo. Ir kuomet tokiems ponams pas-tebima jų nenuoseklumas tokiame drąsime, kad netinka tokiu vardu dengtis, kuris tai vardas priklausio ne jiems vieniems, jie su tuom pilnai sutinka ir tam pripa-žįsta tiesą, bet pasitraukę ir vėl klaidžioja—tik bukit ir bukit geri...

Tas būtų neblogai, jeigu to būtų neperdaug. Tapie-nė nors ir gardus valgis, vienok, jei šeimyninkė imtų tik ja viena "savo" šeimyna be atlaidos maitint, šeimyna užsimanytų išbėgt į laukus,

kad permainingai pagrauzus nors ir akmenų. Taip su nuolatiniu raginimu but ger-rais piliečiais ir gerais "amerikonais". Toki paraginimai labai nusidėvėję ir ateivių susirinkimuose jie neturi vertės, nes patys ateiviai tai žino geriau, ir prie to siečia jau ne nuo vakar. Toki "amerikonai" išmintingiau pasielgtų ateivių susirinkimuose tik tada, kada jie juos su pažindintų su naujomis tiesomis, kurios taip greitai šiadien keičiasi, ir dėl jų daugumoj ir greito veisimosi ateiviai nespėja jas pažinti.

Gi lietuviams, kviečiantiems svetimtaučius į savo viešus susirinkimus, reiktu ir pasidairyt, kad gavus žmogų, kuris savo kalboj neštų kokią naudą jos klausantiems, o ne vien nusidėvėjusį ir vertę praradusį bambėjimą: "bukit gerai... bukit..."

Šliupas "atgijo".

Daktaras Jonas Šliupas dar gyvendamas Suvenytose Valstijose, kur jis per keliatą metų vedė kovą su kunigija ir jai nesigailėjo šiurkščių argumentų, apie 1906 metus kiek aptilo ir tik retkarčiais kur pasakė prakalbą, ar šiaip parašė straipsnuką į laikraštis, o anais metais iškeliavęs į Lietuvą ir visai nutilo. Lietuvoje jis su ponu Yču, savo žentu, ėmėsi pramonės, rodosi prie laivų bendrovės, ir tik retkarčiais girdėjosi, jog Šiauliuose mokinotuoja. Į politiką jis visai nesikišo ir todėl kai kas sakydavo, jog daktaras Šliupas, senatvės susilaukęs, savo idėją išmainė į pramonę.

Dabar "Šiaulių Naujienose" skaitome, jog jis sunkiai sirgo, net Karaliaučiuje turėjo operaciją, jog pirma ligos jis mokinotavo Šiaulių gimnazijoje ir pasveikęs mokinotaut neina, nors gimnazijoje mokinių jis buvo labai mylimas ir gerbiamas. Keturioliktame numeryje "Šiaulių Naujienų" telpa Šiaulių gimnazijos direktoriaus raštėlis, kuris ir parodo priežastis, kodėl Šliupas liovėsi mokinotavęs. Direktoriaus raštėlis skamba:

"Šiaulių Gimnazijos literatūros mokinotui Dr. Jonui Šliupui: Tikybos mokinotjo kunigo V. Mažonavičiaus rašte iš 1924 m. Kovo 8 dienos, parašytame švietimo ministerijai ir Žemaičių vyskupui, yra nusiskundimas, kad tamista savo pamokose ir paskaitose gimnazijos rubežiuose, užgauti krikščionių religiskus ir etikos jausmus ir principus, ir stengiesi deskredituoti musų dvasiškąjį moksleivių akys. Prašau tamistą dabar po ligos, stojant gimnazijos darban, savo pamokose ir paskaitose neliebt bažnyčios, tikybos ir dvasiškijos. Direktorius V. Šliageris, sekretorius V. Sakavičius."

Į šitą direktorių pasargą daktaras Jonas Šliupas atsako trimis ilgokomis špaltomis, kur jis pastato daug argumentų. Jis kunigą Mažonavičių randa "šnipu", skundusiu jį vyskupui, kuris to neturi jokios jurisdikcijos; atranda, jog kun-

gija, vieton cukiet laisvą Lietuvą, ją auklėja tik "kramolos" apgynimui, pratinant mokinius prie šnipinėjimų ir provokacijų prieš valstybės gyventojus, kurių tiesas konstitucija gina. Jis prisipažįsta kaip daug yra nuveikęs apšvietos praplatinimui namie ir užrubežiuose, jog svaiginančių gėrimų neragauja, užtikrina, jog mokinių akyse dvasiškija ne deskreditavo, ir ją čiupinėjo su pirštinaitemis, tik paskaitose viską dėstė atvirai taip, kaip tikrenybėje dalykai nutiko, ir nuo to niekad ne atsakys, nes Amerikoje prie laisvės pripratę atsakyt negali ir ten, kur laisvė yra reikalinga, kol akys švies, nes kaipgi kitaip galėtų pasielgt per visą savo amžį kovojęs dėl lietuvių tautos laisvės prieš visus, kas tik Lietuvoje pasirodė skriaudikais. Ir pastato klausimą: Ar kunigų luomas, ne seniai iš sulenkėjimo atvirtybės, yra tai kokia šventenybė? Ar kunigija ne iš tokių pat žmonių susideda kaip ir visi?

Primena arių katalikų kunigus, ir pažymi, jog į arių tautos reikalus net pats popiežius nesikiša, o pas lietuvius, popiežiaus atstovas net lietuvių valdžiai nereikalavo persistatyt, o visi jam klupsciuoja, jam baldus superka ir pas lietuvius jis šeimyninkas, kuomet lietuvių kunigai giriiasi buvę tik caro įnamiams ir ešą pirmiau Rymo piliečiais, ir tik pastui piliečiai Lietuvos.

Toliau išdedama visa eilė šiurkščių argumentų, žinoma, paremtų faktais, ir savo raštą baigia: "Be sielos laisvės man nėra gyvybės, sveikatos ir upo, o but nudažytu, veidmainingu, jaunuomenę apgaudinėjančiu mokinotuju są nemoku."

Kituose "Šiaulių Naujienų" numeriuose Dr. Šliupas rašo ilgokus straipsnius iš moksleivių gyvenimo, kuriuose prie progos irgi užgriebia kunigiją.

Taigi, daktaras J. Šliupas "atgijo" ir pradeda Lietuvą tokį pat veikimą, kokį jis veikė seniaus gyvendamas Amerikoje.

Visaip bloga.

Lenkams visaip blogai, bet blogiausia tai tarpe lietuvių, arba, kur su lietuviu yra tu ri reikalas. Paveizdan, Vilniuje jiems blogai, nes ten lietuvis vyskupas ne veikia lenkų politikoje, galicijonams padedant smaugt lietuvius, ir dėlto jie su skundais jau apusuko visas bažnyčios įstaigas, idant jį iškrapščius ir jo vieton įstacius lenką-endeką. Dabar jie jaučiasi blogai ir su Kauno vyskupu.

Kaip jau žinome, lenkai pradėjo intrigas Kauno bažnyčioje, kurių vienoje ar kitoje net riaušes sukėlė dėl pamaldų ir giesmių su pamokslais. Mat lenkai yra toki sutvėrimai, kurie tik lenkiškai moka protaut, ne pripažįstant protavimo tiesos niekam, ir su tuom jie visur drąsus, gi drąsiausi Lietuvoje. Ten jie nuo pat Lietuvos apsišaukimio nepriklausoma ir iki pastarųjų dienų nesijaučia gyvenanti sveti-

moje valstybėje ir neskaito reikalingu skaitytis su vietine valdžia ir vietinių gyven-tojų kalba, ir turėdami užtektinai kiauliškos drąsos, pasiryžo iš bažnyčių išvyt lietuvių kalbą, o lietuviams nepasiduodant, jie dalyką privedė prie to, jog vyskupas turėjo uždaryt šv. Trejybės bažnyčią. Mat vyskupas įskystas tapo "augštesnei valdžiai, pasitaraujant lenkų agentui popiežiaus atstovui Zehinni, užvesta "tardymai" jau ne vyskupijoje, bet kur kitur (gal Varšavoje), ir kol tie tardymai pasibaigs, bažnyčia liekasi uždaryta.

Kol tas viskas prieis, lenkai ir tuom dar nenustygs-tai, ir savo laikraščiuose de-gjuoja, skųsdamiesi, kaip Kauno vyskupas neteisingai Lietuvoje tik lietuviams at-jaučia, ir lenkų delegacijoms pas jį lankantės su skundais ant lietuvių, neleidžiančių lenkams viešpataut lietuvių bažnyčiose, vyskupas netik nežada prigelbēt lenkams lietuvius suvaldyt, bet dar tyčiojasi, ir lenkams lietuvius skundžiant, vysku-pas šaltai klausia pas lenk-us: "O kaip jūs manote, ar jusų Želagowskis yra geres-nis?" Lenkams nesiliaujant lietuvius skųst, ir nusiduodant negirdinčiais klausiu-dami, vyskupas dar jiems pri-deda: "Kuomet jūs švenčio-niuose uždarote lietuviams gimnaziją, tai ką geresnio iš lietuvių jūs už tai norė-tumet?"

Ir tik čia lenkai negalėda-mi nieko atsakyt, išdulinę laukan, skundžiasi dabar, jog Žemaičių vyskupas yra tik politikierius, varantis lietuvišką politiką, prisiden-gęs tikybos skvernu, o tokią politiką esanti labai jauri, ne vietoje ir pažeminanti katalikų tikybą ir bažnyčią, nes kaipgi kitaip tai galima būtų pavadinat, kuomet "katalikų bažnyčios viršininkas neina gint lenkų reikalus..."

Kaip matome, lenkams blogiausia ten, kur lietuviu-jiems ne pasiduoda ir stovi už savo tiesas. Amerikoje jie tankiai sukelia savo pa-rapijose skandalus, kuomet airis vyskupas nepasiskubi-na iš parapijos pavartyt kam nors nepatinkamą lenką ku-nigą, bet čia jie greitai ir nurimsta. Lietuvoj jie yra drąsesni, nes ten jie kelia revoliucijas jau ne dėl kuni-go pamainymo, bet dėl to, kad lietuviu savo bažnyčias jiems ne atiduoda. Kol kas, jie ten dar nesuėję sukelt lietuvių pogromus, kokūs jie savo laikais sukėlė She-nandoahe, Plymouthe ir ki-tur, kur lietuviu buvo pasi-statę sau bažnyčias ir į jas į-sileidę kampininkaut po-nus lenkus.

Žymi klaida.

Pas mus laikraštis tan-kiai pasitaiko, jog jų vedėjai savo peštynėms pritrūke medegos, eina įsiskot vienas kito klaidų laikraščiuose, ir jas suranda (įsiekant, vis galima ką nors surast): tai skirsnelis ne vietoj, tai jo kur nors truksta, tai kito-kia raidė negu tinka ir taip panašiai. Tai vis klaidos, kurias papildō "silpnų žo-nės", ar tai dėl greitumo, ar

ne apsižiurėjimo, ar kitokių priežasčių (kaip jos yra teisinamos).

Tai vis klaidos, kurių ne-galima išvengt, ir kaikenonuo-mone, jos yra labai nežy-nios. Ypatingai jos bus ne-žymios, sulyginus jas su vie-na klaida, kokią aną savaitę pasirodė viename New Yor-ko viešbuty (ypatos ir vieš-bučio vardą laikraščiai už-tyli). Viešbučio išdininkas, pabaigęs savo darbą, pasie-mė suskaiyt dienos įeigas, ir pasiėmęs pluoštą popieri-nių pinigų, skirdamas po vie-ną dėjō vienon kruvelėn. Priskaitė jų tris šimtus do-liarių, ir suskaičes skaitė dar kartą, idant persitikrint, ar nepadarė klaidą. Dabar skaitydamas rado jau tris šimtus ir penkias dešimtis doliarų. Skaitė trečiu ir dešimtu kartū, ir vis vieną kartą rado penkias dešimtis doliarų skirtumą, ir vėl skaitė, dėdamas iš vienos rankos kiton, ir skirtumas vis buvo. Po porai valandų darbo pasiėmė užveizdą, ir abu vėl kelioliką kartų perskaitė pinigus, ir klaida vis kartojojosi, net kol nety-čia vienos šimtinės atvertus kita pusę, pastebėta, kad ji vienoj pusėj turi skaitlynę "\$100" gi kitoje "50"...

Duota žinią apie tai į Wa-shingtoną ir antroj dienoj iš valstybės išdo rekorduotojō gauta atsakymas, jog prieš trisdešimts metų, spaudi-nant popierinius pinigus, pa-daryta klaida, kada netyčia, vieną pusę atspaudinus, po-pieros pundus su visu štalū atsukta kitu galu, ir paimta spaudint kita mašina, kuri buvo nustatyta spaudinimui kitos sumos banknotų. Ir to-kiu būdu paleista visa serija dviejų verčių pinigų. Apsi-žiūrėjus tie pinigai buvo renkami, ir užsiliko tik vie-na nepilna šimtinė ir perpil-na penkiasdešimtinė, kuri dabar pateko į viešbučio iš-dininko rankas, tik nežino niekas, už kokią sumą jį čia buvo paimta iš klijento.

Sako, jog yra ir daugiau pinigų, atspaudintų su klai-domis. Taip, pav. 1880 m. yra išleisti popieriniai, si-dabru gvarantuoti doliariniai pinigai, ant kurių pada-ryta klaida tame, kad sim-bolis atspausstas atbulai; čia jau piešėjo klaida. 1886 m. yra irgi sidabru gvarantuoti doliariai, išleisti su klaida, nes greta Websterio paveik-lo yra paveikslas Rolfo, aukaujančio Anglijos kara-lei Elzei indijonę Pocahontes; kitoj pusėj to paties pi-nigo yra nevykęs erelis, ku-ri apvertus žemyn galva, aiškiai matosi vietoj erelio, tik asilo galva. Nežinia ke-no čia padaryta klaida, ar tyčia iškirstas juokas.

Wallis'o įspudžiai.

Įspudžiai visur pasitaiko ir ne vienas juos papasakoja šian ar ten gavęs. Ponas Frederick B. Wallis, Ellis sa-los viršininkas irgi pasako-ja savo įspudžius, kuriuos jis gavo patirt tarpe Euro-pos emigrantų, atvykusių į Suvenytas Valstijas ir tu-lam laikui sulaukytus kva-rantinioje. Suprantama, mums toki įspudžiai yra la-bai paprasti, nes kiekvienas iš mus žinome, kaip ateiviai,

kol pripranta prie vietinių papročių ir tvarkų, parodo daug nesupratimo. Užtai vadinami amerikona iš to-kių nesupratimų labai ste-bisi ir ateivius stato labai žemai.

Pasakoja jis, kaip vieną kartą cukraus truko, tad ateiviams jo buvo duodama labai mažai kelionėj laivais, kartais ten keliviams jo ir visai neduota. Užtai at keliavę keleviai į Ellis salą ir pamatę cukrų, nežinoda-vo ką su juom veikt. Kar-tą ant stalo pastačius cukrų su įdais, vienas čeko-slova-kas atsargiai paėmęs įdą su cukrum, prikišo galą lieži-uvio prie cukraus, ir paskui visą cukrų susipyłė į kišenų. Tai nužvelgus netoli jo bū-vus italė, padarė tą patį, ir paskui juodu sekė kiti, graibstydami cukraus įdus, o kad tų visiems ne užteko, kilo varžytinės, kurios perė-jo į muštynes. Pasekmėmis to buvo tai, jog suvaldžius "maištininkus" ir užvežus tvarką, vienas reikėjo ga-bent į ligonbutį, kuriame at-rasta jam nulaužtus tris šon-kaulius!...

Kitą kartą pietums buvo duota kiek šaldytos smeto-nos (ice cream). Padėjus ant stalo bliudelius su šiuom šaltu daiktu, keleviai ilgai vienas į kitą žiūrėjo, nežino-dami ką pradėt, kalbėjo vie-nas kitam savo kalboje, tai rodė į bliudelius, tai badė peiliais, ir tik vienam užste-pus ant duonos riektutės ir taip ėmus valgyt, visi kiti pasekė jį ir netrukus neliko nė duonos, nė šaldytos smeto-nos.

Vieną nedėdienį pietums ant stalų padėta "pajū". Keleviai ilgai į juos žiūrėjo, čiulpinėję juos, kvėpinę ir vienas kito savai klausinėję kasžinko, nežinojo ką daryt, ir tik vėliau pastačius bliu-delius sriubos, vienas atsi-laužęs šmotą "pajaus", su-trupino jį į sriubą ir ėmė srbēt. Tą patį padarė visi, ir "pajaus" neliko. Ryto metu pašaukta daktaras visų taip privalgusių kelevių išegza-minavimui ir... o stebbuklai! Nė vienas nesusrigęs nuo taip pavojingo valgio.

Papasakojęs šituos savo į-spudžius ponas Wallis pride-da, jog Europoje žmonės tu-ri begalo skurdžiai gyvent, kadangi iš atkeliaujančiųjų matosi, jog jie nėra matę nieko to, kas čia yra valgo-ma ir kitaip žmonių naudo-jama. Labiausia pastebima stoka švaros, ir stebimasi, kad žmonės sveiki ir stip-rius.

Redegavęs "Šiaulių Nau-jienas" F. Purvis, pasitrau-kė iš vietos. Jo vietą užima L. Vitkauskas, seniaus bu-vęs redaktorium Skotijoj "Iševių Draugo" ir psta-ruoju laiku dirbęs korekto-riūm prie "Lietuvos Žinių", taipgi retkarčiais sandarbi-ninkavęs "Amerikos Lietu-viui".

Kiek tenka girdēt, S.L.A. valdybos rinkimai jau pasi-baigė. Permainos menkos, nes naujai išrinkta tik dak-taras Klimas kvotėjų, ir Ra-biginas išdo globėja. Kiti vi-si liekasi tie patys.

PO MEDŽIU.

Malonūs broliai ir sesers! Aną kartą aš dar ne užbaigiau galutinai savo kalbą, kurioje turėjau tart keliatą žodžių apie tuos žmones, kurie mėgsta perdėt dalykus, nesiskaitant su teisybe. Męs žinome, jog tokių žmonių yra labai daug, yra jų nemažai ir tarpe mūsų. Tai vis žmonės, galima sakyti, dalinai nelaimingi, nes jie kenčia nuo paviršutinio nervų įtempimo, kas neleidžia jiems but ramiais valandėle, idant šaltai apsvaresčius tai ką girdi ar mato. Pas juos viskas eina greitai; kalba greitai, dirba greitai, valgo greitai, ir viskas, ką jie tik veikia, viską veikia greitai. O tas yra labai kenksmingu, nes per greitumą niekur ir niekas nėra nuveikiama kaip reikia, atbulai, viskas nuveikiama netikusiai. Žmonės greitai viską veikianti daro daugiausia klaidų. Ant klaidų auklėjasi paskui žmonių gyvenimas, ir tas gyvenimas yra netikėtas, nes jis kuom toliau, tuom daugiau klaidų gamina.

Viską ir visuomet reikia veikt lėtai, apgalvojant ir gerai apsvarstant. Viskas reikalauja įvertinimo visomis pusėmis. Ši ar tą galima tik greitai pažvelgus nupeikt ar pagirti, bet kas iš to, jei tai bus padaryta klaidingai, o klaidingumas skiriasi nuo teisybės ir liekasi tik melu. Ne vienas gali greitai per liepsną patraukt pirštą ir tuojaus sakyti, jog liepsna ne karšta. Ir panašiai atsitikime paskui žmogus gali tikrinti, jog tiesą jis sako, o vienok kiekvienam yra aišku, jog toks tikrinimas yra neteisingas, ir tai tik todėl, kad jis be patyrimo, paremtas tik greitumu.

Sadien yra daug žmonių, kurie nesupratę gerai kito žmogaus kalbos, iš nebutų žodžių pasidaro butas. Iš žodžių sudeda sakinius ir iš tų pasidaro jau ciela istorija. Skaitome męs laikraščiuose korespondencijas iš įvairių kolonijų ir tankiai randame ten papasakota tokius dalykus, kuriuos kiek šalčiau, kiek nuodugniau pasvaresčius, pasirodys visai ne galimi ir ne įtikėtini dalykai. Ir už tokias korespondencijas, tokius aprašinėjimus nebutų daiktų pilni laikraščiai pasipiktinimui neteisingais aprašymais, arba netesybės

pasakojimais. Tai jau tas vienas parodo, jog greitai, be šaltumo, be pagalvojimo, be apsisvarstymo veikiančių žmonių yra daugybė.

Kalbant apie korespondencijas laikraščiuose, tenka vienas kitas žodelis prisiminti ir apie pačius mūsų laikraščius. Tai tikrai Dievo leista baigtis ant žmonių, ir ne kuom kitu išimtinai, tai dalinai ir pre laikraščius, kurių ne vienas kartas nuo karto pasirodo daug žemiau už savo korespondentus, greitai veikiančius ir iš nebutų daiktų butus dirbančius. Turime laikračių, kurie jau bene tretį metą tarpe savęs pešasi savaitė iš savaitės, kiti net kasdien tokias peštynes veda, vienas kitą įvardindami, vienas kitą klaidas skaitydami, vienas kitam silpnybes primedami, yra ir tokių, kurie net koliojasi tarpe savės, o taip išikarsčiąvę paskui jie net ir kituose dalykuose elgiasi, atsiprašant, tiesiok vaikiskai.

Kiek naudos žmonėms duoda toki laikraščiai, kurie tiki, jog jie yra žmonių vadai, švietėjai, ir dar kitoki geradariai, kiekvienam lengva pačiam suprast. Vienok reikia apgailaut, kad tokių nelemtų papročių žmonės laikydami, vieton jie žmonės apšviest, pralavint ko nors, ar pavėdēt, prie susipratimo, jie braidžioja savo nežinybėje, klaidžioja patys ir kitus klaidina. Kiekvienas iš męs paskaitome vieną kitą laikraštį svetimos kalbose, kaip kurie juos pasiskaito ir keliose kalbose. Ar matē bent vienas svetimuose laikraščiuose tokias tarpasvines peštynes, kokios matomos mūsų laikraščiuose? Ar skaitē svetimuose laikraščiuose kas pačių redaktorių koliones, vienų kitų tiems? Lenkai, tie tamsūs žmoneliai, rusai ne kitoki, o vienok jų laikraščiuose tų ypatingų peštynių nėra, kaip pas mus. Imkime anglišką laikraštį nra ir menkiausiai, ten ne rasime nieko tokio panašaus. Pas mus, tikrai Dievo bauda, lyg kokia liga apsedus. Kiekvienas eina savo keliu ir plustasi, koliojasi ir pyksta, kam ne visi eina paskui jį, tylėdami ir džiaugdamiesi savo vardu.

Tokias mokyklas turint, ar reikia stebėtis, kad šiadien žmonės darosi nesukalbami,

su nieku nesiskaitanti, apart policisto? Kitaip juk but negali. Kokia žmonija gali išsiauklēt, kuomet auklėjasi prie vady, diena iš dienos tarpe savės besivaidininčių, besikolijančių? Ačiu tokiam netikusiam tarpe mūsų apsiereikimui apsigyvenus, šiadien žmonės kaskart vis eina į laukus, su nieku nesiskaitydami, nieką ne įvertindami, ir tai tik pasidėkavojant tuliems mūsų laikraščiams, lošiantiems peštukų rolę. Ir kogi norēt geresnio iš žmonių, nuo tokių peštukų pasimokinančių, kuomet anie, tikėdami esanti švietėjais, save niekinaši, žemina, koliodamiesi ir bardamiesi jie juk savo mokinius išmokina to paties, išmokina jie net ir savo vadinamus švietėjus ir mokintojus skaityt daiktus be vertės, ir pragai pasitaikius iškoliot, išniekint, taip kaip jie mokino juos, leisdami imtis pavyzdžius iš jų ypatingų peštynių tarpe savės. Ir Taip dalykams dedantės, kuomet susibroliauja mokintojai su mokiniais, susidaro didelės armijos tik paprastų ignorančių, kuriems niekas nesvarbu, apart jų pačių užsispyrimu.

Jau kas, kas, bet laikraštija pas mus, iš dalies, tikrai supuvo, ir tai turbut tik todėl, kad tuli jų vedėjai patys prisipažįsta esanti savomoksliais, kitaip sakant, nieko nemokančiais ir besikėsinarčiais mokint kitus, o ko gali kitus išmokint nieko nemokanti, aiškus dalykas ir apie tai nėra reikalo kalbēt. Reikalas tik apgailaut, kad šioje gadynėje, dvidešimtam amžiuje, kuomet pasaulis gijriasi savo progresu, savo kultūra, tuom patim laiku pas mus žmones iš rudyno dar ne pajiegia išbrist, nepajiegia save apšviest, ir rudyjant siekia tik prie vadovavimo kitiems, kad tik kitiems augščiau galvų vaikščiot, pasirodant, kad, ve, ir męs krutame.

Tai yra vis paseknės greito veikimo, veikimo ne apgalvoto, ne apsvarstyto, šaltai ne atsižvelgiant į pasekmes, nes pamąstant kaip blogos pasekmės iš greito veikimo gali išeit ir kaip daug pakenkt jos gali žmoniui. Ir kas tik skubina, kas tik karščiuojasi, skubiname ar tokiame veikime, kalboje ar darbe, tas niekad ge-

LIETUVIAI AMERIKOJ

GILBERTVILLE, MASS.

Šeimyniška komedija.

Kovo mėnesyje čia viena maldinga moterėlė atidavė į Northampton bėprotnamį savo vyrą, visais atžvilgiais sveiką žmogų. Kadangi jis buvo linksmo budo, prie to dar ir smuikininkas, tad atsirado draugai, kaip tarpe lietuvių taip ir tarpe svetimtaučių, tad jie savo peticijomis ir liudijimais išreikalavo žmogų iš bėprotnamio paliuosuot.

Paliuosuotas jis vienok nediršo eit namo, tad persikėlė gyventi į Worcesterį, ir ten apsigyveno pas savo seserį Izabelę Ročkienę, po No. 98 prie Arthur gatvės. Gėdaturētū but tokioms moterims, lošiančioms tokias komedijas savo šeimynose.

Vietinis.

FARMINGTON, ILL.

Didelės bedarbės.

Čia išdirbysčių kitokių nėra, vien anglių kasyklos, kuriose darbai nors jau nuo seniau slubavo, gi dabar beveik ir visai užsidarė ir todėl žmonių daugybė yra be darbo. Neteik žmoneliai darbo, dabar stovinėja prie gatvių kampu, kiti išvažinėja į kitus miestus, jieskoda mi darbu.

Tarpe kitų bedarbių yra apsiarū bedarbės paliestų ir lietuvių. Todėl lai bus lietuviams pasarga, kad niekas nevažiuotų čia tikėdamas surast kokį darbą, nes bedarbių yra užtektinai ant vietos.

Lietuvos sunus.

PHILADELPHIA, PA.

Murinių dauginimasis.

Ne vienam bus labai nuostabu išgirst apie tokį didelį miestą kaip Philadelphia, kuris netrukus gaus vardą murinių miesto, nes murinų čia tiek privažiavo iš kitų valstijų, kad baltodžiai, anksčiau ar vėliau, turės apieist miestą, kaipo didmiestį, iš eilės trečią Suvienytose Valstijose.

Tulose vietose baltodžiai darbininkai gali stovēt per ciela dieną prie fabriko vartų, darbdaviai juos į darbą ne samdys, noš jiems darbininkai ir kasžinkaip butų reikalingi, bet jei pasisuks murinas, tas tuojaus bus pristatytas prie darbo.

Kodėl taip? Todėl, kad murinai dirba už tokią algą, kurią darbdaviai jiems duoda. Tai tikras faktas. Tik vieną cukraus išdirbimo fabriką murinai jau baigia užvaldyti, užimdami visokius darbus, nes ten baltodžiai gaudavo po 45 ir 50 c. už darbo valandą, gi murinai dirba už 35 centus per valandą. Baltodžiai mat sietkia prie patogesnio gyvenimo, tad ir jiesko žmoniškėnio už darbą atlyginimo, sulęgi šiu laikų didelio brangumo, nenori po penkis vienuose namuose gyvent, gi murinai gyvena kitaip; jie gy-

ry pasekmių neduos, bet vieton to suteiks didelę plėdį. Žmogus.

vena po vieną šeimyną kiekviename kambaryje, ir kiek kambarių name yra, tiek jame šeimynų gyvena, o dar kur didesniuose kambariuose, jų gyvena ir podvi šeimynas.

Baltodžiai, mokėdami namų nuomą po \$30, gyvena žmoniškai, po vieną šeimyną, ir todėl gaudami mažas algas už darbą, pragyvent negali. Gi murinai tokias nuomas už namus mokėdami, namuose gyvena po tiek šeimynų, kiek namuose yra kambarių, pragyvena labai pigiai, užtai jie ir dirba už mažas algas, o jei dar prie namų yra vasarinė virtuvė ("somer kičen"), tai džiaugiasi, jog "poniškai" gyvena. Tokiu būdu į Philadelphia vis daugiau ir daugiau murinų privažiuoja, ir jiems darbo vis yra, nes darbdaviai žiuri tik į pigius darbininkus, ir baltodžiai nenorėdami pusdykia dirbt, arba ir visai darbo negaudami, turės šalintis iš Philadelphia, ir keltis ten, kur bus galima rast geresnį uždarbį, idant žmoniškai pragyvenus, ir tokiu būdu, anksčiau ar vėliau, Philadelphia didmiestis liks tik murinų mestu, ką rodo jau ir dabar apsiereikimas tarp murinų ir baltodžių, taipgi tarp darbdavių ir darbininkų.

Tik tikimasi, jog valdžia atkreips į tai savo atydą, į toki žmonių susikimimą po kelias šeimynas į iveną namą, iš kur lengvai galima užsikrēt visokiomis ligomis, ir į tuos žmones, kurie nori švariau gyvent ir tyresniu oru kvėpuot, o labiausiai vasaros metu, kada visokios epidemijos siaučia, ir ko negalima išvengt tokiuose namuose, kuriuose gyvena po kelias šeimynas susikimę.

K. D.

NAUGATUCK & UNION CITY CONN.

Iš lietuvių gyvenimo padangės.

Balandžio 13 dieną A.L.T. S. 57 kuopa turėjo savo susirinkimą, kuriame svarstyta "Sandaros" redakcijos štabo užsipuolimas ant mūsų kuopos; duota redakcijai atsakymas, bet redakcija tuomi mūsų kuopos atsakymu tik savo gurbą pašerė.

Buvo svarstoma siūnti mas delegato į seimą, bet pasirodžius finansų stokai, nutarta delegatą ne siūst, tik pasiūst seimui pasveikimimą su auka.

L. P. Kliubas turėjo savo balių, kuris gerai pavyko visais atžvilgiais. Po nusisekusiam baliui, pirmame susirinkime prie Kliubo prisirašė keliatas naujų narių, iš kurių penki išpildė aplikaciją pilietystės gavimui. Nutarta susaukt specialią susirinkimą, kad pasitarus dėl rinkimų miesto valdybos, idant susitarus už kokius kandidatats balsuot. Susirinkimui pridėta ir prakalbų programos.

Tą pačią dieną atsibuvo ir kunigų prakalbos, kurioms buvo skirta tēma: "Ar yra reikalinga bedie-

vių spauda". Iš kunigo Vaškėlio kalbos nebuvo galima suprast, ar reikalinga bedievių spauda, ar ne, nes mažai ką pasakęs užleido vietą kasžin kokiam "kompozitorium" iš Waterburio (tai yra Waterburio lietuvių parapijos vargonininkas Aleksa). Jo kalbą neverta atpasakot ir tuomi užimt laikraštyste vietą, nes jis tik juokus pasakojo.

Apie vietinį jaunimą.

Mūsų kolonijos jaunimas naudingais darbais užsiimt visgi nesiskubina. Vienos ir kitos lyties jaunimas renkasi daugiausia tik į krautvėles, kurių savininkai vašinasi uzbonais su kasžinkuom... nuokart maniau vieną kartą užėjęs tokion vaišyklon, jog užbonuose randaši pienas, ar "maslionkos", bet kaip vėliau patyriau, buvo tai "mėnulio pienas". O kas iš to išeina?

Vieną vakarą man einant su draugu iš prakalbų, prieš jus vieną tokių vaišyklų, išgirdome nežmonišką lermą, ir kaip tik ties durimi atėjome, nugį atsidaro staiga durys, ir šeimyninkas per jas išvilkęs vieną jauną lietuvį, kaip mes į šalitakį, tas tuojaus kraujais apsipylė. Gatvėje kilo trukšmas, subėgo iš visų pusių žmonės, ir žiuri, lyg į kokį žvėrelį lizdą.

Kaip manote, ką mano tėvai tokių vaikų? Kaip jiems malonu savo augintais tokiems vaikais, kurie save skriaudžia ir savo skriaudomis juokina pašalinius žmones?

Broliai lietuviai! Susipraskime bent kartą. Liaukimėsi lanke tas bjaurybų vietas. Liuosesnį laiką pratinkimėsi sunaudot pasiskaitymui naudingų skaitymų laikraščiuose. Drauskime savo vaikus nuo lankymo bjaurybų vietų. Tegul jie jų pratinaši ištolo lenktis. Gyvename juk civilizacijos amžiuje, kam reikia gyvent toki gyvenimą, kuris praeina toli, toli nuo gyvenimo gyvulių?

Perkuno išpažintojas.

LAWRENCE, MASS.

Šis-tas iš mūsų kolonijos.

Lawrence miestelis yra apgyventas įvairiomis tautomis, tarpe kurių yra didelis skaitlius italy, pas kuriuos yra mažai doros, mandagumo ir švarumo, ypatingai jaunimas baisiai išvirkęs; per naktis pulkais vaikiojasi gatvėse, su įvairiomis savo "muzikomis", kelia trukšmus ir ramiems gyventojams ardo ramumą.

Suvienytose Valstijose įvedus praktikon "blaivybę", priviso daugybė slapčių kabaretų, ypatingai pas italus, kuriuose daug jaunų mergaičių praranda savo dorą ir skaisybę. Keliose tokių vietų buvo areštuota ir kelios jaunos lietuvės, apie tai ir vietiniuose angliškuose laikraščiuose buvo rašyta.

Pastarais laikais italai pradėjo net ir dienomis iš gatvių vogt jaunas merginukes. Štai atsitikimas: Balandžio 30 dieną man teko parvažiuot iš No. Andover, su daktaru Mikolaičiu. Važiuojant mums skersai Mermek upę, staiga suspigo mo-

teriškas balsas. Daktaras Mikolaitis paleido greičiau automobilį, idant patirt kame dalykās, bet vos suspėta nužvelgt tig bėgančio automobiliaus numeris. Davus policijai žinią, ta areštavo keturis vyriškius ir jų imtinę mergaitę; visi iki teismui palikta po \$3000 užstatu. Niekšai buvo telefonavę savo aukai į fabriką, kur ji dirbo, buk jos motina susirgo ir reikalauja jos. Ta nieko nemanydama blogo, ējo namo, o čia jos tykojo gauja niekšų. Ji lyginai buvo italė.

Biskis apie lietuvius.

Nėseniai iš Lietuvos sugrižo M. Karlonas, seniaus buvęs pasiturinčiu duonkepiu ir daug parėmęs lietuvių reikalus. Iš Lietuvos išpuzdžius jis parsivežē tokius: Einant Kauno gatvėmis pasitinki žmones: su lazdelėmis pasiramščiuodami eina ir kalbasi jie tarpe savės lenkiškai; kiti, su dideliais pilvais—kalbasi vokiškai, gi barzduotiejai—rusiškai. Tų aciu jaunomenei, kurią vi sur, kur tik susitikus, girdisi kalbantės tarpe savės lietuviškai. Net maži vaikučiai, išgirdę ką kalbant lenkiškai, duoda patarimą važiuot į Varšavą, ir jei liepiamieji lietuviškai nesupranta, tai jie sako: "Do Varšava, do Varšava".

Sako, mokant kokį amatą, Lietuvoje galima gerai gyvent, ir jis butų ne grįžęs, bet davus rankpiningius už namą, ir rankpiningiams prapuolus, tik su Norkaus pagelba, turėjo grįst. Mat važiuodamas į Lietuvą jis savo pinigų paliko pas savo gerą prietelių, ir reikiant paskui tas pinigus nenusiuntē, ir tap praradęs iduotus rankpiningius turėjo sugrįst. Šiaip, kol kas, vietiniai lietuviai gyvena sutikime ir kur susieidami, džiaugiasi pavasario malonumu ir pražidinčiomis gėlemis.

Ir pas mus užstojo didelės bedarbės. Tukstančiai žmonių vaikščioja gatvėse, be darbo. Pragyvenimo brangumas didelis, ir kiek matoši, darbininkus laukia sunkus likimas.

J. Žukauskas.

Redakcijos atsakymai.

XXX. Medegą kibirkštėlėms gavome, aciu. Jei rasime tinkamomis jas, sunaudosime kiek vėliau.

Kriaucius. Tai vietinis, tik keliatu ypatų dalykas. Tą galite tarpe savės, ant vietos apkalbēt, nes į visuomenę kreiptis tokiais dalykais neverta. Nesunaudosime.

Juozas P. Geležinis. Ar ne piliečiams reiks turēt pašportus, tuomkart valdžioje toje srityje dar niekas nekalba, bet gali but, kad tokia sistema ateityje ivyks.

TRES—TUBES!

Jus galite nusipirkt arba sutaisyt savo tajerius, vienatnėje Rusiškai-Lietuviškoje sakrovoje.

Akron Tire Service
Vulcanizing Co.
251 Shrewsbury Street,
Worcester, Mass.
Nikolai Sullima—savininkas.

APIE IVAIRIUS DAIKTUS

Kaip pasaulis subdavo.

Seniaus buvo manoma, jog žemė tai lyg siulų kamuolėlis, įmestas ežeran, plaukioja kokioje tai nesuprantamoje masoje. Nuo seniausių laikų, žmonės žin-gėdavo ir statė klausimus, kas yra už girių, kuriose jie medžiojo, kas yra už jurių, į kurias teka jiems žinomų u-pių vanduo, kur dangus susi-siekia su žeme, ir daug pa-našių klausimų prieš juos vis rasdavosi. Ir žmonių pro-tavimas, jų žingeidavimas, ne nurimo tol, kol buvo dalykai sužinoti, kol persitikrinta kaip yra tai, kuomi ilgai in-teresuotasi. Jie sužinojo, persitikrino, jog už kalnų, už girių, už upių ir jurių, y-ra kitos jurės, kitos girios, kitos upės, ir kalnai. Ir to-kiu būdu amų gadynių žmo-nėms išrodė, jog žemė netu-ri nė galo, nė krašto.

Net ir mokslininkai anose gadyne ne turėjo aiškaus supratimo apie žemę. Jie su-prato žemę, lyg kokį plokš-čią daiktą, plaukiojantį vie-nose didelėse jurėse, kurių vandenį jie tada dar irgi ne-pažino ir skaitė jį tik kokia tai nesuprantama masa. Tų laikų mokslininkų supratim-u, žemė, kaip atskiras, vienutis kūnas, plaukioja viename didelėje vandenyne, vadinamame Atlantus. Firmamenta, pilną žvaigž-džių, jie sau persistatė kaip kokią didelę, blizgučiais iš-sagstytą skarą. Saulė jų supratimu, slankiodavo nuo vieno tos skaros krašto, prie kito, ir naktin slėpdavosi už jurių.

Taip buvo bent prieš du tukstančių metų nuo mūsų gadynės, ir tų laikų žmonės tik taip suprato pasaulio subdavo.

Žemės apvalumas.

Tik nuo penkių šimtų me-tų žinome, jog žemė yra ap-vali, jog žemė keliauja ap-link saulę ir sukasi apie sa-vo bėgumą, vadinamą žemga-liu. Ir per tą "trumpą" lai-ką žmonės visa tai sužinojo, apkelio ir patikrino, jog žemė, iš tiesų neturi krašto, nes ji yra apvali. Yra dar tokių vietų ant žemės, kur-rias žmogaus koja nepasie-kė: nėra ištirti žemės plo-tai jos bėgimų ir tulos vietos Azijos ir Afrikos gilumose, bet abelnai imant, žmogus šiadien jau pažįsta savo žemės paviršį ir supranta jos apvalumą.

Tolimoje praeityje, senoje gadyneje, toks supratimas, manymas apie žemės apva-lumą, buvo skaitoma kaip erezija. Kopernikas, kuris apskaitė žemės apvalumą, jos kelionę apie saulę, tik prieš pat mirimą drįso tai pasakyti, kitaip jis bijojo, kad už tokios minties išsi-reiškimą nebutų nukankin-tas; dėl tokios minties iš-sireiškimą, mokslininkas Galileo, buvo priverstas at-saukti ir užgindytį savo žo-džius, ir tik savo teisybę, priverstinai atšaukęs, bijo-damas suniurnėjo: "o vie-nok žemė sukasi!"

Mokslas betgi nepasiganė-dino iki tiek jau suprastais dalykais ir kaskart randa reikalą išrišti naujus, dar ne-visai aiškius dalykus, ir gal-bet juos niekad ne užbaigs, nes su vienais apsidirbus, randasi nauji, šiuos pradė-jus rišti, pirmesniuose vėl randasi naujos problemos, ir taip be galo, be užbaigos, mokslininkų tyrinėjimams galo nesimato. Sunkus iš-aiškinimui yra klausimas a-pie pasaulio subdavoimą ir jo patekimą. Kaip seniai pasaulis gyvuoja ir kaip il-gai jis gyvuos? Ar pasaulis gali likti ant visados (ne-pabaigiami amžiai) tokioje formoje, kokią turi šiadien, ar turės kada pasikeist, ar sunykt? Ar po milijonui metų pasaulis nepersimai-nys į kokį bent kitokį kūną, iš šiadieninio?

Tai vis klausimai, kuriuo-se šiadien mokslininkai pas-kenė, veda tyrinėjimus, da-ro apskaitymus, idant gavus aiškias žinias, kurios ats-a-kytų į stovinčius prieš juos klausimus.

Žvaigždės ir planetos.

Dangaus kūnas, kuomet mės į jį žiurime nuo žemės, dalinasi į dvi grupi: viena grupa yra maža ir jai pri-klauso pati žemė. Tuos kū-nus mės vadiname planeto-mis arba judančiais dan-gaus kūnais. Jie keliauja aplink saulę ir jų vardai pa-eina nuo jų kelionės aplink saulę tvarkos: Merkurius, Venera, Žemė, Marsas, Jo-vis, Saturnas, Uranas ir Neptunas. Saulei artimiausiu yra Merkurius, kurį re-tai galima matyti nuoga a-klia; Uranus ir Neptunas be-veik negalimas matyti be te-leskopo. Toš aštuonios pla-netos, kartu su saule, suda-ro šeimyną, lyg koloniją, saulės draugystėje.

Antroji grupa dangaus kūnų sudaroma visų kitų kūnų, kurie yra už saulės kolonijos, tai yra, kitų pu-sėje saulės šeimynos. Kiek-vienas tų blizgančių kūnų erdvėse, mums matomas tik giedros nakties metu; jie nuo mūsų yra labai toli, ne-palyginamai toliau vienas nuo kito, negu kūnai, kurie yra saulės grupoje, nors ir šie, sulyg mūsų supratimo tolio, vienas nuo kito yra la-bai, labai toli. Kulka, iš ka-nuolės paleista nuo Neptu-no, be sustojimo turėtų lėkt per 500 metų, kol pa-siektų Saule. Suprantant dabar atstumą tarp Saulės ir Neptuno, galime turėti ir šiokią-tokią nuomonę, jog šis atstumas yra nesulygina-mas nė mažiausia dalele at-stumo tarpe žvaigždžių, ar-ba dangaus kūnų, esančių grupoje už Saulės grupos kūnų. Žemei artiausia žvaig-ždė yra vadinama Alpha Centauri, atstume 25 milijonų mylių. Sirius, šviesiaus-ia žvaigždė firmamente, du-kart toliau nuo žemės. Žvaigždžių tolumas vien-a nuo kitos, negalima skait-liuot mylių milijonais, tad skaitliuojama šviesos spin-dulių bėgiu. Nuo Centau-

ro šviesos spindulis iki že-meį bėga, keturis metus.

Žemė ir jos stovis.

Įsivaizdinkime sau Saulės sistemą, arba koloniją, susi-dedančią iš visų jai artimu-jų planetų, kurios keliauja aplink Saule, kaip mažytę šeimyną dangaus kūnų, pas-kendusią ne išmatuojamose erdvėse. Atstumas iki arti-miausiai žvaigždei yra mil-jiniškas, kurios perlėkimui iš kanuolės paleista kulka lėktų tik per Saulės koloni-ją kelis šimtus metų, tad jei ji turėtų pasiekti artimiausią žvaigždę, turėtų lėkt metų milijonus.

Planeta Žemė, ant kurios mės gyvename, yra pavidale didelio kamuolio, kurio pa-viršius sudaro kieta pluta, su-sidedanti iš akmeninių uolų per kelias dešimtis mylių. Didelės daugybės vandens, kurias mės vadiname ocea-nais, susirinkusios yra gi-liuose ir gilesniuose Žemės plutos įdubimuose. Po visu Žemės plutos sluogsnio, yra sluogsnis oro, siekian-tis apie tris šimtus mylių; oras kaskart darosi skystes-nis tose vietose, kur Žemės paviršius labiausiai iškilęs, ar-ba augštesnis.

Žemė stovi ramiai, be ju-dėjimo, ir viską ant jos ma-tome ramybėje, kol paklija audros. Naktia, kada Sau-lė nuo mūsų pasislepia, mat-o-ma firmamente blizgančias žvaigždes, kurios, mums ro-dosi, nežymiai kruta. Tas krutėjimas žvaigždžių dar neseniai patirtas, ir persitik-rinta, jog tikrenybėje tik Žemė kruta-sukasi apie sa-vo bėgumą. Tas Žemės ju-dėjimas-sukimasis yra labai greitas, kuriam palyginimo mės negalime surast tarpe savės. Kiekvienas iš mūsų, a-pie tai nežinodamas, po Že-mę keliauja kartu su pačia žeme, po 1000 mylių per va-landą—kada yra ant Žemės lygumos.

Žemė keliauja aplink Sau-lę po 1000 mylių per minu-tą. Per metus ji nukeliauja 580 milijonų mylių.

Kelonė žemės ir kitų planetų.

Sunkenybės spaudimą galime aiškinti, lyg kad Že-mė pulstų žemyn greitumu po 1000 mylių per minutą, o Saulė, kuri už Žemę yra di-desnė 333,432 kartų, traukia žemę prie savės ir tuomi rie-čia jos kelią. Tas vadinasi pritraukimo jėga, arba gra-vitacija. Jei Saule valandė-lie liautųsi traukus Žemę prie savės, Žemė tada tiesiu keliu nuo Saulės greitai atsi-tolintų neišmatuojamose er-dvėse. Čia veikia dvi jėgi: traukiamoji ir atstumiamoji, arba vidurinė ir išlauki-nė, ir jos kaip Saulės taip ir Žemės kelią daro riestu, ap-skritum. Tokiu patim būdu ir kitos planetos aplink Sau-lę keliauja, vis aplink, ne tie-siok, ir tik tokiu būdu jos laikosi Saulės kolonijoje, nuo Saulės nenuklysta—ne atsitolina.

Kaip Žemė keliauja ap-link Saule, taip lygiai Mėnu-lis keliauja aplink Žemę. Kartais Mėnulis savo kelio-nėje atsiranda tarp Saulės ir žemės, tada jis mums už-stoja Saule ir tada mės tu-rime Saulės užtemimą. Di-

delis šešėlis, kurį nuo savės meta Žemė, kuomet savo ke-lionėje atsiranda tarp Sau-lės ir Mėnuli, uždengia mums Mėnulį nuo Saulės šviesos, ir taip gauname Mė-nulio užtemimą.

Kitos septynios planetos, kurių penkios turi po mė-nulį, panašų mūsų Mėnuliui, lyginai keliauja aplink Sau-lę. Saulės traukiančioji jėga yra daug didesnė negu tokia jėga visų planetų, kartu imant, ir todėl Saule labai greitai prie savės pri-trauktų visas savo koloni-jos planetas, jeigu tos plane-tos suktyš—keliautų lėtai a-pie Saule. Bet jos keliauja labai greitai, ir tik tam pasi-dėkavojant, jos išvengia pa-vojaus, kuris turėtų jas pa-tik, jei Saule prie savės jas prisitrauktų.

Saulė ir žvaigždės.

Jei mės galėtume iškilę-erdvėse apsigyvent kiek il-gesniau laikui ir iš ten pri-sižiūrėt dangaus kūnų tvarkai, išvystume mės Sau-lę kaip milžinišką, žerintį kamuolį, viduryje kitų savo kolonijos planetų, apšviestų Saulės spindulių šviesa. Jei nukeliautume dar toliau, tri-lijonus mylių, į tuščiausias erdves, tos visos planetos iš-nyktų mums iš regėjimo, matytume tik vieną Saule, pavidale mažos žvaigždės. Ir tada suprastume visą siste-mą padangių gyvenimo. Saulė yra žvaigždė, gi žvaigždės—Saulėmis. Sau-lė mums išrodo didelę dabar, nes mės ją matome, galima sakyti, iš arti. Erdvės yra ne išmatuojamo didumo, kaip o-skliautas, pilnas žvaigždžių arba saulių, kurios, be abe-jonės, turi tokią pat tvarką, kaip ir mūsų Saulės koloni-ja.

Kiek erdvėse yra žvaigž-džių? Astronomai spėja, jog kiekviename puskamuol-lyje yra apie pustrėčio tuk-stančio žvaigždžių, kurias galime matyti nuogomis aki-mis. "Su pagelba fotografijos ir teleskopo astronomai daug daugiau surado dan-gaus skliaute tokių, kurios yra didesnės už mūsų mė-nulį, negu mės matome nuogomis akimis tik vienoje puskamuolio pusėje. Skait-tant visas erdvių dalis, viso-se Žemės kamuolio pusėse, astronomai apskaito esant du ar tris tukstančius mili-jonų žvaigždžių.

Tolumas tarpe tų žvaig-ždžių, yra ne išmatuojamas, bet astronomai džiaugiasi ir iš to, kas jiems pasiekė pa-tirt. Nuo kelių šimtmečių astronomai žinojo atstumą tų žvaigždžių nuo Saulės ir Saulės kolonijos plane-tų. Kada pasisekė patirt at-stumas tarpe pačių planetų, tuom remdamiesi jie dabar apskaitliuja atstumą ir tar-pe tolimųjų žvaigždžių.

Kaip matuojama atstumas.

Tolumas tarpe Saulės ir Žemės turi 92,830,000 my-lių vienoje dalyje, nes orbi-ta (Žemės kelias) nėra lan-ku, tik kiek artimesne dalia prie elipsos lanko, kame da-rosi didelis skirtumas. Bė-gyše šešių mėnesių Saulė at-lieka pusę kelionės ir yra jau toliau nuo tos vietos, kurioje buvo prieš šešis mėnesius,

atstume 185 milijonų mylių. Fotografuojant padanges, vieną kartą iš vieno, antrą iš antro Žemės puskamuolio, galima patėmyt permaina: pasimato paraleksa, kuri lei-džia apskaitliuot jos tolumą.

Galime tai išsiaiškinti sau šiaip: Stovime mės prie e-žero. Kitą ežero pusėje matome ant kranto bokštą. Kada inžinierius nori suži-lyti bokštą, jis nereikalauja plaukt luotu per ežerą, trau-kiant paskui save šniurą iki bokštui; užtenka jam tik pa-žiūrēt į bokštą iš vienos vie-tos ant kranto, paskui iš tos vietos atmatuot kelis šimtus mastų į šalį ir iš ten per savo aparatą pažiūrēt iš an-tros vietos. Iš abiejų šių vietų ir bokšto, susidarys kampas, iš kurio žirint į bokštą, bokštas išrodys jau visai kitoks. Pavyzdį iš tri-jų kampų ir tų kelių šimtų mastų atstumo nuo pirmo-sios vietos, atmatuotos nuo ežero, inžinierius matemati-škai apskaitliuoja tikrąjį atstumą iki bokštui, stovin-čiam jam neprieinamoje vie-toje. Tokiu patim būdu ir astronomai apskaitliuoja žvaigždžių tolumą vienos nuo kitos.

Žvaigždė matosi atskirai nuo kitų. Su pagelba foto-grafijos ir teleskopo moksl-ninkams jau lengva apskait-liuot kaip toli matoma žvaigždė yra nuo kitų žvaig-ždžių, ar nuo Žemės. Tokiu būdu apskaitliuota kaip toli nuo Žemės yra žvaigždė Al-fa, Centauros astronomų ob-servatorijoje. Tik trisde-simt žvaigždžių yra atstu-me nuo Žemės 100 trilijonų mylių, gi visos kitos daug toliau.

Budas apskaitliavimo žvaigždžių tolumai, su para-lekso pagelba toli mus ne-pertikrintų. Yra tik kelios žvaigždės nuo Žemės atstu-me 500 trilijonų mylių, bet čia šis aparatas jau nevei-čia, nes link eliptikos vidu-rio žvaigždės yra taip ma-žos, kad aparato pritrauki-mas jau negali jas pasiekti.

Mūsų pasaulis.

Sunku kam bent aiškiai suprast paraleksikos tiesą arba matymą žvaigždžių trikampio. Tą galima šiaip išsiaiškinti: Kada esame jau prie pat girios, užtenka mums duot vieną-kitą žing-snį, ir jau matome visus ki-tus medžius, lyg išlenadn-čius iš pirmesnių užpakalio. Kada įeiname toliau giron reikia pažengt kelioliką žingsnių, idant įsižiūrėjus pamatyti medžių. Iš tolo žiurint medžiai išrodo lyg kokia tai viena masa, gi vi-sai giria, lyg koks vienas kū-nas, ir kad tikari persitiki-rint apie tą, patį reginį rei-čia turēt arti savės, jeit į jį.

Žvaigždės dėl savo tolu-mo nuo mūsų, nesiduoda ap-skaitliuot, nes neduoda pa-raleksos, tad jos apskaitliuo-jama sulyg jų šviesos ir tos šviesos stiprumo. Tolimiausiomis nuo Žemės žvaigžde-mis yra tos, kurios matomos dirže, taip vadinamame "paukščių kelias". Šitame dirže matomos žvaigždės y-ra atstu nuo žemės už šimtų tukstančių trilijonų mylių. Seniaus buvo manoma, jog "paukščių kelias" yra tai

Lietuvos skiriami parceliavimui dvarai.

Kauno apskrityje. Cebe-liškių, Vaitiškių palivarkai —73 ha, Ilgakio, Pajėsio, Pagirių, Stanaičių, Rאיסina-vos, Cviekoriškių kaimų karčiamų laukai—31 ha, Pa-vytė—75 ha, Noreikiškių —250 ha, Apnarų —248 ha, Žiegdrių—250 ha, Maki-liaus—220—240 ha, Aštuo-nėlių—200 ha, Pačtuvos —220 ha, Stanislovos—150 ha, Padauguvos 181 ha, Gaižu-vo—220 ha, Padubysos—320 ha, Piliakalnio —1 ha, Vimborių—217 ha, Vigių dvaro—180 ha, Kokonių dvaro—220 ha, Vendžioga-los—150 ha, Valeravos, Sko-rulių—270 ha, Makarovkos —150 ha, Kazimieravo—300

susigrupavimas kokių mig-lų, lyg garo, iš kurios tai medegos pasauliai susitvėre. Dabar mokslininkai suran-da, jog ten nėra jokių mig-lų, nė garo, vien tiršta žvaig-ždžių masa, kokią matome iš labai toli žiurėdami į juo-duojančią girią.

Sekant visus mokslininkų apskaitliavimus, mūsų Sau-lė stovi beveik viduryje vi-sų erdvių, nors teisybė, nuo paties vidurio ji stovi "tik" kelis šimtus trilijonų mylių, kas palyginus su erdvių pla-tumu ir žvaigždžių daugy-be, yra tai visai nežymu. Ki-ti erdvių kūnai, kurie yra už mūsų Saulės kolonijos, turi pavidalus plokščius, arba apskričius, lyg rateliai. Kaip toli vienas nuo kito jie yra lengviausia suprasime pri-simindami, jog švesa, tekan-ti nuo vieno, turi keliaut 50 tukstančių mūsų metų, kol pasiekia kitą. Šviesa teka greitai, bėgdama po 186,000 mylių per sekundą. Iš to galime suprast, ar bent kiek supratimo gaut, kaip didelis yra mūsų pasaulis.

Gali būt daugiau pasaulių. Kuomet kalbame apie pa-saulį, ar nesiranda pas ką mintis statanti klausimą: Ar nėra daugiau pasaulių? Daugelis astronomų turi nuomonę, jog mūsų pasau-liu, kurį matome žvaigždė-mis išsagstytą, yra tai tik vienas pasaulis iš daugelio kitų. Tuli astronomai spren-džia, jog žvaigždės yra arti viena kitos užtektinai susi-bėgimui vienai su kita, idant pasiduot gravitacijai, jeigu visas surandamas žvaigždes imt vienan pasaulin, ir iš to daroma išvada, jog yra dau-giau tokių pasaulių, atsisky-rusių ne išmatuojamomis erdvėmis. Gal taip ir yra.

Nuo tulo laiko astrono-mai užimti tyrinėjimu nepa-prastų dangaus kūnų, vadi-namų "pirališkos miglos". Tos miglos yra tai nauji pasauliai pradžioje savo tvė-rimosi. Kiti tam priešinasi, tikrindami, jog tos miglos nėra niekas kitas, tik nesu-skaitomi milijonai žvaigž-džių, jau nuo seniai egzistuo-jančiuose pasauliuose, pa-našiuose mūsų pasauliui.

Sako, jog mūsų matomas "paukščių kelias" yra taipgi miglų pavidale, ir todėl gali būt aišku, jog kiti pasauliai irgi turi tokius "paukščių kelius", kurie vadinami spi-rališkomis miglomis.

ha, Petromišlių—70 ha, Bar-sukinės—240 ha, Labunavos dvaras su palivarkais: Gen-dripolio, Miodachavė, Dasiu-nų, Krisijanos, Bučiumų —892 ha, Skarulių—141 ha, Dranseikių—72 ha, Teofana-vos—370 ha, Pakalniškių Stara (Seną) Buda—266 ha, Baruniškių—240 ha, Buda Marki, Lomanka—207 ha, Patiškių—200 ha, Bendrių, Ježiškių, Nadbudek, Bajori-škių—480 ha, Naudvaris, Ganiunai, Rukšonys —800 ha, Veliunos —250 ha, Ma-chalavos—170 ha, Babcinos —250 ha, Babcinos Buda —40 ha, Vilčitavos—75 ha, Pa-nevėžiukas —500 ha, Nau-jatriobis (Novočeba)—266 ha, Bojėnai—300 ha, Kapi-toniškių—100 ha, Davolgai-nių—965 ha.

Viso Kauno apskr. 11,727 ha. Praplėtimui Kauno mie-sto numatomi šiemet apma-tuoti ir sustatyti projektą parceliavimui Viliampolės dvaro apie 300 ha ir įnešti parceliacijos projektus Pa-nemunėje, A. Šančiuose, VI ir VII fortuose ir Aleksote.

Mariampolės apskrityje. Balbieriškio—569 ha, Alek-sandravo paliv.—84, Kizių paliv., Mariukos dv.—344 ha, Liudvinavos dv.—300 ha, Saltupių—224 ha, Apušiuo-tų, Strielčių pasad.—84 ha, Apušiuotų paliv.—100 ha, Iš-laužos—368 ha, Petkeliškių —208 ha, Beržynų pav.—84 Daugirdiškių—168 ha, Ivo-niškių—582 ha, Aguonių p.—95 ha, Zigmantavo—116 ha, Makuosky, Podpiliakal-nio—235 ha, Pagrauzių —350 ha, Reketijos—359 ha, Skaisčių palivarkas —225 hakterai, Lincinavo —325 ha, Grumodžiškio dalis—200 ha, Aleksandravo I.—280 ha, Vengliškių p.—103 ha, Skers balių—234 ha, Barauskų —124 ha, Tabuno p.—144 ha, Krosnos dalis—37 ha; Ru-daukos—145 ha, Liuliškių —340—340 ha, Pranciškavo—112 ha, Antanavo—421 ha. Viso Mariampolės apskrityj —6910 ha.

Biržų-Pasvalio apskrityje. Baltpamušės—601 ha, Gel-tonpamušės—284 ha, Kemė-nų—402 ha, Žilpamušės —257 ha, Kubilių—233 ha, Salocių—155 ha, Kamardės —239 ha, Raudonpamušės 414 ha, Ažuolpamušės—441 ha, Talackonių—626 ha, Ža-visdeikių—418 ha, Palevėnės—133 ha, Šleideriškių—308 ha, Gerultiškio—287 ha, Biržų —308 ha, Dirvoniškių pali-varkai su plytnyčia—40 ha, N. Radviliškio—253 ha, Knejos p.—86 ha, Raškuvos p. 59,5 ha, Likėnų—339 ha, Padaičių—338 ha, Kiršonių —80 ha, Dirvoniškių—30 ha, Gliudelių—103 ha, Morti-šiumų—251 ha, Egerdiškio—234 ha, Gedučių—432 ha, Baltplonėnų—301 ha, Kibu-rių—346 ha, Montvidavos—244 ha, Zubriškių—480 ha, Niurkonių—267 ha, Moliunų —450 ha, Glebavos—423 ha, Maišelių—140 ha, Bliudnie-kių—120 ha, Pažeimės—269 ha, Bruverių—42 ha, Zylių —86 ha, Slontiškio—217 ha, Jovaičių—203 ha, Laukso-džių—358 ha, Žeimelio—332 ha. Viso Biržų-Pasvalio ap-skricio 11,529,5 ha.

J. Naruševičius.

PO APGARSINIMUI. Vieno veiksmo Farsas.

VEIKIANČIOS YPATOS:

- 1-VINCAS LĒKSTYS. 2-ONA—jo pati. 3-PETRUTĒ—jū dukte. 4-VYTAUTAS LAIGONAS—senovės Lēkščio draugas. 5-ANTANAS URBAITIS—jo giminaitis. 6-MAGDĒ—Lēkščių virėja. 7-ANTANAS—lekojus, įieškantis vietos.

(Verksmas Lēkščio namuose, mieste)

SCENA I.

Petrutė ir Lēkštys.

(Paprastas kambarys)

LĒKSTYS (iš savo kambario skaitydamas laikraštį): "Reikalingas lekojus į atsakančius namus: negeriantis, švariai apsitaisęs, šauniai mokantis valyt batus. Ant-rašas: Laisvės Alėja..."

PETRUTĒ: Labas rytas, tėveli!

LĒKSTYS: Labutis, Petrutė! (rodydamas laikraštį): Meldžiamoji, pažiūrėk, ar aišku?

PETRUTĒ (nori paimt laikraštį): Leiskite, tētuk.

LĒKSTYS: Ne, palauk, atsitrauk ir ištolo žiūrėk...

PETRUTĒ: Bet aš iš čia, tėveli, nieko nematau.

LĒKSTYS: Nematai? Aha! Na, arčiau prieisiu... (prie-na). O ką? Ar dabar matai?

PETRUTĒ: Dėlko jus, tėveli, norite, kad aš ištolo žiūrė-čiau? Juk tas, kas skaitys, tai į rankas laikraštį pasiė-mės skaitys, o ne ištolo žiūrės.

LĒKSTYS: Aš žinau, kad į rankas paėmęs skaitys, bet visgi man norėtūsi žinot, ar aišku? Na, skaityk!

PETRUTĒ (paėmus laikraštį): "Reikalingas lekojus į atsakančius namus, negeriantis, švariai apsitaisęs, šauniai mokantis valyt batus"... Dėlko jus, tėveli, tai ap-garsinote?

LĒKSTYS: Kaigi, Petrutė? Reikalinga, idant jis ištikre-tai mokėtų... Vyrishkos eilės didžiausia grožė—tai batai! Gerai išvalyti—tvarkus žmogus, blogai—netvarkingas!... Man net buvo atėjusi į galvą mintis parašyt knygą: Rankvedis savistoviai išsimokint valyt batus". Beje, pažvelg į mano batus, man rodosi, kad ant dešinio kaip ir daugiau glenciaus? E, Magdė visai nemoka valyt batus!

PETRUTĒ: Ne, tėveli, jie abu lygiai nuvalyti... O lekojus, aš manau, ir be to privalo mokėt valyt batus!

LĒKSTYS: O visgi aiškiai atspaudinta?

PETRUTĒ: Labai aiškiai.

LĒKSTYS: Žinai ką, aš norėčiau, dėl originališkumo, savo apgarsinimą eilėse patalpint, bet vėliaus kitaip sugal-vojau... Ar tu nepastebi, Petrutė—man rodosi, kad rai-dė "L" neaiškiai išėjusi?

PETRUTĒ: Ne, tėveli, kuoiškiausiai.

LĒKSTYS: Aha!... O namų numeris?... rodosi, uodegaitė prie 9 kaip ir ne vietoje, lyg kad 2?

PETRUTĒ: Aš, tėveli, tiesiog nesuprantu, kam jums rei-kalingas lekojus?

LĒKSTYS: Ak, ne, Petrutė, be lekojaus negalima apsieit. Juk čia ne provincija, ne Mariampolė ar Kalvarija, o sostinė!... Vilnius!... O tu kaip manai, ar mano pavardė ne tiesiai atspaudinta? Ką?

PETRUTĒ: Ne, tėveli, labai tiesiai...

LĒKSTYS: Juk aš vakar ypatingai kalbėjau su redakto-riumi ir prašau, kad kaip galima aiškiau, o vakare buvau nuvažiavęs į spaustuvej ir daviau rinkėjui litą, idant pa-sistengtų...

PETRUTĒ: Juk jis ir taip privalo tai padaryt, juk už apgarsinimą pinigų paėmė!

LĒKSTYS: Visgi... dėl visoko... Taip, tai tu sakai aišku? Na, gerai... O man rodosi, kad ne 9 o 2.

PETRUTĒ: Tai, tėveli, tikrai jums taip rodosi.

LĒKSTYS: Aha!... na gerai... Šiandien visą dieną lauksiu lekojaus, net savo poetas nerašysiu, nes mintys pini-si... Tu žinai, Petrutė, aš jai daviau antgalvį "Piktoji uola!..." Ar ne tiesa, jog tai slaptingas antgalvis?

PETRUTĒ: Labai slaptingas! O ką, tėveli, ar greit pa-baigsite savo pomą?

LĒKSTYS: Netrukus, Petrutė, netrukus; jau dabar ne-daug liko... Kokiais, kad tu žinotum, eiles aš vienoj vietoj sugalvojau, pradžioje—klausyk... (skaito).

"Aušra netrukus padangėje prašvis, šviesoj ims skęst bažnyčios ir pušis".

O ką, kaip skamba?

PETRUTĒ: Nieko sau, tėveli, tikrai kam čia ta pušis?

LĒKSTYS: Kaip, ar nežinai?... Juk tai buvo Grekijoje...

PETRUTĒ: Tuom labiau, kad Grekijoje rekuomet pušys nuaugdavo.

LĒKSTYS: Kaip neaugdavo?... Na, o galbut, kad viena kasnors tyčiomis prie bažnyčios buvo parodinęs!... Beto, jeigu tu nepatinka, aš kitaip pertaisyčiau... Tikrai ko-kį čia ritmą parinkus prie pušies?... Pušis... pušis... Aha!... "Šviesoj ims skęst bažnyčioj žiburys!..." Na, taip aš vėliaus pataisyčiau... Tai tu sakai, Petrutė, kad apgarsinimas gerai išėjo?

PETRUTĒ: Gerai. LĒKSTYS: Na, ačiū Dievui!

SCENA II. Tie patys ir Ona.

ONA (išėjusi iš virtuvės, su pakeltais ant kaktos aki-niais): Kur aš savo akinius padėjau? Visai be jų nieko nematau... Tuojaus, užuot miltų, kuone visą svarą drus-kes į piragus įpyliau, oj, koks nesmagumas!... Kamegi akiniai?

LĒKSTYS (rodydamas laikraštį): Onute! Žiūrėk ir gė-rėkis!

ONA: Na, tegul tave nežinau kas, aš akinių jieškau, o tu čia su niekniekiais...

LĒKSTYS: Bet tu tiktai pažiūrėk!...

ONA: Na, kas ten tokio?

LĒKSTYS (paduodamas laikraštį): Skaityk!

ONA: Ko tu čia į mane kabiniesi? Kaipgi aš skaitysiu akinių neturėdama, o be jų toliau savo nosies nieko ne-matau, o čia staiga liepi skaityt!

LĒKSTYS: Na, tai jau klausyk! (skaito). "Reikalingas lekojus į atsakančius na mus.

ONA: Ak, kaip tu man įsipykai su savo lekojum! Na, sakyk, kam jis tau reikalingas?... Juk ikišiam laikui gyvenome ir apsiėjome be lekojaus!

LĒKSTYS: Maža kas seniau budavo! Dabar ne tie laikai! Tu šito nesupranti? Kas tau vyriškoj eilėj labiausiai patinka?

ONA: Švarkas!

LĒKSTYS: Ne, ne švarkas, o batai!

ONA: Galbut!... Bet kur aš nudėjau savo akinius?

LĒKSTYS: Žinoma, batai, bet ne pats batai, o jų valymas.

ONA: Na, dargi!

LĒKSTYS: Žinoma! Gerai nuvalyti batai—tvarkus žmo-gus, blogai—netvarkus!...

ONA: O tau, Vincuti, kad ir kuogeriausiai nuvalytum, vis negerai ir gana!... Ak! kad tu surugtum, kurgi aki-niai?... Petrutė, tavo jaunesnės akys, pažiūrėk...

PETRUTĒ: Tuojaus (jieško).

LĒKSTYS: O kokias aš, Onute, eiles parašiau!

ONA: E, kvailyste užsimi senatvės sulaukęs!

LĒKSTYS: Tu išpradžios paklausyk, o paskui jau sakyk "kvailystė"

ONA: O kad tavė! Aš akinių jieškau ir negaliu rast...

LĒKSTYS: O tu paklausyk mano eilių, tuomet aš pasaky-siu kur tavo akiniai...

ONA: Na, sakyk, tikrai greičiau... Aš neturiu laiko, puo-dai užkaisti.

LĒKSTYS: Klausyk, atsidėjus... Pirmą, antgalvis: "Pik-toji uola!"

"Aušra netrukus padangėje prašvis, šviesoj ims skęst bažnyčios ir pušis"...

ONA: E, kad galėčiau paimt tą pušį ir tave gerokai su ja apkult, tai butum gudresnis ir apie pušis nesvajotum.

LĒKSTYS: Onute, tu visai nesupranti poezijos...

ONA: Atsitrauk nuo manęs su savo poezija! Man puo-de vanduo nubėgs... Na, kur akiniai?

LĒKSTYS: Ugi pas tavę, ant kaktos.

ONA: Kogi tu man pirmiau nepasakiai? E, pušinis po-etas!... Ir Magdė kvaila, tyli ir nieko nepastebi (išeina).

(Bus daugiau)

WILLIAM J. SKARIN,

3 Vernon Street, Worcester, Mass.

Tel. Park 4104.

Yra prisirengęs patarnaut del Memorial Day, sutaisęs gražiausius vai-nikus ir šiaip gėles. Taipgi turi į-vairių gėlių dėl vestuvių ir kitų reikmenų.

(20-21)

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo au-tomobilus vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS. Straipsnis 72. Kūdikių Svoris ir Miera. Tėvai turėtų reguliariai pasvert savo kūdikį ir užrašyti skaitmenis.

JEI tavo kūdikis naktį verkia, yra neramus ir nemiega, gali būti tai jo maistas, kuris kelia tas bėdas. Tokiais atvejais turėtumėte varot Borden's Eagle Pieną, maistą, kuris išauk-lėja daugiau drūtų ir sveikų vyrų bei mo-terų negu visi kiti kūdikių maistai krū-von sudėti.

TIK PATRINKIT JUOMI. Kuomet jus kažkada skaudus ataka... F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N.Y.

111 CIGARETAI. Jie yra GERI! 10c. Pirk šiuos Cigaretus ir taupyk pinigai!

Pope Optical Co., 397 Main St. Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)

DR. TESSMER, Dentistas, 306 MAIN STREET, Worcester, Mass. (virš Iver Johnson krautuvės)

Table with columns for age groups (Gimus, 6 mėnesių, 12 mėnesių, etc.) and prices for various products.

THE BORDEN COMPANY Borden Bldg., New York. No. 1. "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIU KNYGU.

It's the Bean "TAI YRA PUPA" and It's the Leaf "TAI YRA LAPAS". JUMS PATARTINA PASIRINKT GERIAUSIA. Ant Jūsų pardavėjo lentynų — paklausk jo!

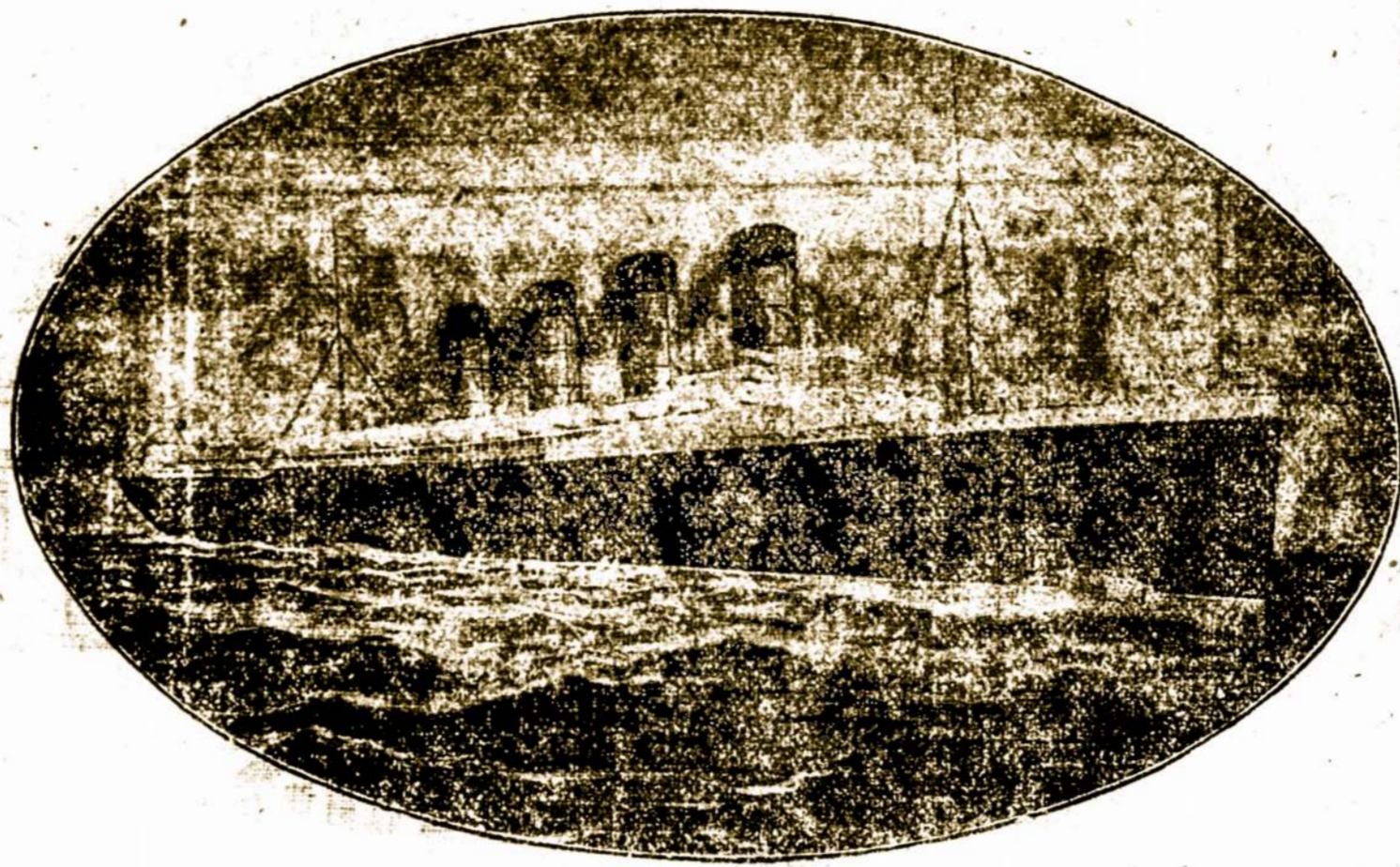
Pirkite Laivakortes ir siuskite pinigus per mūsų Agentūrą.

Geriausias Tarpininkas!

Norinti siust laivakortę arba važiuot į Lietuvą visada kreipkitės į mūsų agentūrą. Vazinėdamasis Lietuvoje sutaisiau geriausias sanlygas patarnaut mūsų keliauninkams. Mūsų keleiviai nežiurint iš kur važiuos ar iš Lietuvos į Ameriką, ar iš Amerikos į Lietuvą, visada yra prižiūrėti ir painformuoti kuogeriausiai taip, kad savo keliones kogeriausiai atlieka.

Didžiausias Burys Važiuos Aplankyti Lietuvą Pavasaryje.

Jau turime didelį burelį Lietuvių, kurie kelias ateinantį pavasarį aplankyti Tėvynę Lietuvą. Jeigu kas rengiatėsi ar manote leist savo šeimyną, susiznokite su mumis iš anksto, kad galėtume parupint visus patogumus iš anksto.

M. Paltanaivčia

15 Millbury Street

Susirašykite su mumis pirma laiko. Mes sutaisysime jums labai gražią vakaciją ir busite palydėti visą kelionę. Kai išgalite, leiskite savo paugusius vaikus pamatyti Lietuvos; neapsakomai naudinga jauniems žmonėms pažiūrēt savo tėvų žemę.

Siuskite Pinigus Per Mūsų AGENTURĄ!!

Jeigu norite, kad greitai ir gerai nueitų pinigai, tai siuskite per mūsų agentūrą, mūsų atstovybė Lietuvoje veikia greitai — išmokėjimu pinigų. Litais ir doleriais siunčiame.

Mes darome visokius dokumentus pavedimų, įgaliojimų ir pardavimų. Su visais tais reikalais kreipkitės pas mus. Visada busite užganėdinti.

Worcester, Mass.

Kolumbas nukeliavo į Lizboną ir ten vedė pačią, kuri pagimdė sunų Diego. Iš čia jis buvo nuplaukęs į Gvenos įtaką, kur buvo naujai pasatytai fortai Santa Jorge de la Mina.
(Bus daugiau.)

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA,

316 Main Street,

Turtas — \$22,500,000

Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:

Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.

Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.

Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val vakaro.

KILA IŠGYDOMA

Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenusienuka ir tuo būdu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinių neturi. Minkšta, lengva nešiojimi. Pigi. Jokie nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mės prisišime, ką sakome, atsiųsim jums išmėginimui visai DYKAL.

Plapao Laboratories,
3059 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

"Skrom", P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje. NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogų kūrėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasidokite Gyduolės "Skrom" yra pagyde daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiko sutuapino. Šimtai žmonių pasigėbė vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisišime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasidokite. Rašykite pas mus, mes prisišime šiu stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentek be reikalo. Bonketė "Skrom" 1 dol., su prisišintimu \$1.25.

M. Paltanaivčia,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

AKYVI PASISKAITYMAI

Tvėrimasis Ispanijos ir atradimas Amerikos.

Svarbi ispanų istorijoje buvo 19 diena Spalio 1469 m., kada Valadoloido, draugystėje Toledo arciyvskupo, Kastilijos admirolo ir 2000 liudininkų, atsibuvo pokilis vestuvių 19-metinės baltaplaukės, mėlynakės karalaitės Izabelės, ištekančios už Argonijos karalaitės, 10-metinio Ferdinando. Penkiems metams nuo šito pokilio prasliskus, Izabelė tapo Kastilijos karaliene (1474—1504 m.), o Ferdinandas, prasliskus 10 metų po sutuoktvių, užsimovė savo tėvo vainiką, arba vainikavosi Argonijos karalium (1479 — 1516 m.). Tokiu būdu susijungė dvi didžiausios valstybės Perenejaus pussalio, į vieną, vadinamą Ispanija.

Buvo tai privatiška unija, ne patvirtyta valstybių gyventojų sutaukomomis; galėjo persiskirti kada tik būtų panorėję, o ypač su persiskyrimu karališkos poros, kadangi kastilijonai nepripažino Ferdinanda savo karalium, negi aragonai Izabelę savo valdone. Bet taikus sugyvenimas karališkos poros, viską vedė tvarkiai ir ramiai, net kol abi valstybės susivienijo ir tą patvirtino. Izabelė buvo rimta moteris ir mokoje pasidalint su vyru valdžia, pavesdama jam kariškus ir užrubežinius reikalus. Ir taip abu taikoj gyvendami, iš dviejų sutvėrė vieną, ir savo laiku buvusią tvirtą valstybę.

Kastilija buvo valdoma negabaus ir netikusio karaliaus Henriko IV. Valstybėje nebuvo ramybės. Gyventojai kentė vargą, nes jų tėvynėje tęsėsi nepabaigtos karės, bajorai vogė ir plėšė paprastuosius, žmogžudžiai veikė atvirai, nes nėsant valstybėje tvarkos nebuvo juos kam suvaldyt. Izabelė pirmiausia pasirupino apsaugot skriaudžiamus žmones. Neturėjo pinigų užlaikymui sargų, policistų ir

žandarų. Ji išbudino 18 miestų gyvavusias draugijas (hermandades), ir jas išplatino visuose Kastilijos kampuose, pavadinus visas vienu vardu Šventoji draugija (Santa hermandad). Metuose 1476 ji išleido ediktą, kuriuomi pakvietė visus ištikimuose gyventojus, susijungti į burius ir neleisti blogdarims skriaust žmones, kad apgint juos nuo vagių ir plėšikų — namuose, laukuose, ant kelių ir kitur, ir neleisti jiems mindžiot tiesas, besipriešinančias valdžios teismams. Sulyg patvarkymo, kiekvienas niekšas, kuris galėjo but gyvas sugautas, turėjo but statytas prieš alkaldų teismą ir teismo nubaustas (daugiausia sušaudymu, arba sužeidimu). Tam tikslui nuosavybių savininkai turėjo sumokēt po 18,000 maravedų, kurie buvo sunaudojama palaikymui raitų sargų, gaudančių niekšus. Tokių raitelių visoj Kastilijoj buvo 2000; karaliene Izabelė jiems skyrė oficierus (quadrilleros) ir centralo tarybą (junta), kuri turėjo savo sėdybą Tordelagunoj. Dabar, jei kur atsitiko kriminališka niekšystė papildyta bent kur, užteko arčiausiame kaime užgaut varpą, ir hermandadai tuojais raiti leidosi į visas puses, sugavo niekšą, ir tempė jį teisman idant ten jis būtų nubaustas. Ir tokiu būdu, per 20 metų, plėšikavimai, vagystos, žudystos ir kitos niekšystos, tapo išnaikintos ir užstojo ramybė, nes žmonės galėjo jau gyvent ramiai, nesibijojodami užpuolikų, nes jų tvirtovės visur tapo sugriautos ir išnaikintos. Tada hermandadų valdybos tapo panaikintos, kad sumažinus išlaidas, o iš likusių hermandadų išsivystė paprasta policija. Grandams tapo užginta steigtis savutvirtoves.

Metuose 1476, numirė mistras ricierių šv. Jokubo (Santiago) zokono ir kapi-

tula susirinko Uclese (Ukles), kad išrinkt vieton mirusio naują mistrą. Į susirinkimą, netikėtai atėjo karalė Izabelė, ir kapitulos pareikalavo, kad mistru būtų išrinktas jos vyras. Nors vedusiems vyrams ir buvo užginta liktis vienuoliais, vienok iškalbingai ir įtekmingai Izabeliai ricieriai pasipriešint nedrįso, o vėliaus ir popiežius sutiko duot leidimą (tada Ferdinandas išsižadėjo siulomo jam titulo Alfonsa de Cardenas ir tik jam numirus 1499 m. sulyg popiežiaus dispensas likosi zokono rėdytojumi). Zokonas turėjo 200 parapijų, kuriose skaitė 400 ricierių ir 1000 kopininkų ir turėjo metinių įeigų 60,000 dukatų. Viskas tas dabar perėjo Ferdinando valdžion, o po jo ir valdžion vėlesniųjų karalių. Kiek vėliau, Ferdinandas tapo augščiausiu valdininku ir mistru zokonuose Alcantara su 45,000 dukatų metinių įeigų, ir Calatrava, su 40,000 dukatų metinių įeigų.

Izabelė išrodė kartuzams (1480 m. Toledo) karališko izdo neturtingumą, pareikalavo sugražinimo visų gėrybių, kurias jos brolis Henrikas IV buvo išmėtęs, dalydamas ponams dovanas. Kartuzai išklaušė reikalavimą ir visas tas dovanas paliepė panaikinti, o Izabelės spaviedninkas Fernando iš Talavera, panaikinimo užduotį veikiai ispidė, atsiųsdamas nuodėmių atleidimams, kurie bandė priešintis ir nenorėjo gautas dovanas išsižadēt, neapelido net ir artimiausius gimines karališkosios šeimynos. Bėgyje dviejų metų, karališkas izdas pasidalino 12,711,000 realų, o po 14 metų, prieš savo mirtį (1504 m.) Izabelė turėjo 26 milijonus realų, arba 30 kartų daugiau negu kiek turėjo sėsdama ant karališko sosto.

Ant galo 1485 m. pasibaigė Kastilijos tvarkymas paskelbimu kodekso, po užvardinimu "Karališkas patvar-

kymas" (ordenancas reales). Kaip tik karalystė sutvirdejo ir išgalėjo, tuojaus atbudo seniau apmirštas skoniš karės su maurais (1483-1491). Priežastis šurasta ne apgalvota gerai, ir tuojaus paliepus, emiras Granada su 10,000 kariumenės patraukė prie rubežių Kastilijos iki Kardubai. Pamuštas ir paimitas nelaisvėn, dar kas metai Ferdinandai turėjo mokēt po 12,000 aukšinių dublonų, dargi turėjo sutikt per savo žemę leist Kastilijos kariumenę. To viso buvo pasekmės tokios, kad prasi-dėjo nesutikimai ir ginčai, nuokart mažesni, paskui jau kaskart vis didesni. Metuose 1487 jau kariumenė buvo vedama prie maurų miesto Baze. Ferdinandas sutraukęs savo 80,000 kareivių (kurių ketvirta dalis žuvo mušiuose), vedamų emiro El-Zagal, gynėsi per 7 mėnesius; Izabelė, apsistojus mieste Chaeu, siuntė į abazą maistą, rengė gydyklas suzeistiams kareiviams ir siuntė pačto siuntinius. Ispanijos kareiviai, užsidegę tikiybiniiais jausmais ir matydami savo karalės darbštumą, tarnavo ilgiau negu jų terminas reikalavo. Su Baza pasidavė ir keli kiti, mažesni miestai. Maurams liko tik Granada, kuriam ilgai laukus, parėjo eilė irgi.

Metuose 1491, pavasaryj, Ferdinandas su 75,000 kariumenės pradėjo apgulimą. Liepos mėnesyje, abaze kilo gaisras; sudegė net ir karaliaus šetra. Tada Izabelė liepė statyt kareiviams namus, ir po trijų mėnesių stoprantina Santa Fe (šventa vėjo naujas miestas, kuris tikiyba). Buabdil neteko energijos, matydamas, kad ispanai nuo miesto nemano trauktis be pergalės, pradėjo salptą sutartį prieš savo pavaldinius. Ant galo 15 d. Lapkričio pasirašyta kapitulacija šiomis išlygomis: maurams paliekama tiesa vartot savo kalba, drabužis ir paliekama jų turčiai cielybėje, patys gali turēt teis-

su koku žuvininku. Kitados Islandijos normandai buvo atlanke Greenlandiją, Labrandorą ir pakraščius Naujos Anglijos, kurią buvo anglai įkūrę šiaurinėj Amerikoje, bet apie tuos atradimus Kolumbas nieko nežinojo; jis nežinojo nė apie kelionę Jono Koln, kuri Danijos karalius Christian beveik tuom patim laiku (1476 m.) buvo išsiuntęs Hudson siauromon, surastį naują sausžemį, jungiantį Greenlandiją su Europa, kuris net Ispanijos gerai nepažinojo, nes vėliaus klaidingai apie ją suteikė žinias geografams.

Pasklidus žinioms, kad portugalai atrado Indijas, Dar prieš šitą terminą, 2 d. Sausio 1492 m. atsidarė Granados vartai, per kuriuos įėjo Ferdinandas ir Izabelė. Juos pasitiko išėjęs pats Boabdil, padavė Ferdinandai Alhambrijos raktus ir pasakė: "Tai priklauso tau, karaliau, nes Dievas taip patvarkė; veik viską suly savo noro". Ir emė verkt. Bet energiška jo motina Zoraja, kuri seniaus jam sostą iškovojo, dabar su panieka sušuko: "Verki kaip moteris, netekęs to, ką nemokėjai vyriškai apgint".

Džiaugsmas ir laimė Ferdinando ir Izabelės buvo didi, nes sugriovė paskutinę mužulmonų valstybę arti mame pussalyje ir užbaigė beveik nuo aštunto amžiaus besitęsusią karę krikščionių su Mahometo išpažintojais. Džiaugsmo šukavimai ilgai buvo girdimi, ir dėkavojimai karaliui už sutvėrimą stiprios Ispanijos.

Kristofas Kolumbas.
Ispaniškai vadinamas Don Christobal Colon ir lotyniškai Columbus, itališkai Cristoforo Colombo, gimimu buvo italas, paėjęs iš valakų šeimynos; gimė jis kaimelyje Genui, rodosi 1445 m. Mokyklon ejo Pavii universite-te. Metuose 1470 pristojo prie jurininkų iš Genue, paskui tarnavo pas pretendētą Neplito karaliaus Renata ir tada kartas nuo karto prie Tunis. Pažinęs Viduržemines jures, nukeliavo į Angliją, atlanke Bristolį ir paskui nuplaukė 100 mylių šiaurėn, prie salos Faroce,

EUROPA

- S. S. Leviathan
- S. S. Geo. Washington
- S. S. America
- S. S. Pres. Harding
- S. S. Pres. Roosevelt
- S. S. Republic

Ant šių laivų trečia klasa nėra tarpdėnys. Ruimingi, orū išvėdinti kambariai del 2, 4 arba 6 žmonių su vandeniu ir kitais patogumais. Švarios, smagios lovos. Dideli laudies kambariai ir pakaktinai dėnų vietos. Geras valgis, daugybė ir kokybė. Beno koncertai kiekvieną dieną. Suvientytų Valstijų Linijos jums duos sertifikata, su kuriuom galite sugrįšt saugiai į šią šalį bėgyje šesiu mėnesių. Sužinok apie šią privilegiją. Patyirk Amerikos laivus pirmiausia.

UNITED STATES LINES,

45 BROADWAY, NEW YORK.

arba pas jus vietinį agentą.

Valdantieji Operatoriai del

UNITED STATES SHIPPING BOARD

JONAS CIVENSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto (kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:
340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
Telephone Park 4156

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI!!

Paršjo naujų sampelių audeklo dėl žieminių overkočių ir siutų. Ateikite pasirinkt ju SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakara.

Vincas Intas & Son

15 Millbury st., Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS.

Po visų seimų. Worcesteryje dar niekas nebuvo tokio judėjimo, koks buvo praėjusioje savaitėje. Čia atsiūbuvo trys suvažiavimai. Pirmoje vietoje Sandaros suvažiavimas, kuris tęsėsi per tris dienas. Prasidėjo ketvergo ryto dešimtą valandą. Neatvykus į laiką centro pirmininkui, nė jo padėjėjui, sesijai atidarė centro sekretorius Paulauskas. Prie sesijos atidarymo dvi mažos mergaitės (Kriauciailiūtė ir Šablinskiūtė), gražiai pasipuodę, suvažiavimui įteikė vietinės kuopos dovaną—gyvų gėlių gurbelį su tam tikra emblema. Delegatų iš įvairių kolonijų dalyvavo 40. Tai buvo skaitlingiausias Sandaros suvažiavimas.

Tos pačios dienos vakare delegatų priėmimui atsibuvo pokylis su dainomis ir muzika. Nors oras buvo prastas, vienok svečių prisirinko arti poros šimtų. Antros dienos vakare įvyko prakalbos. Dėl bjauraus oro publikos susirinko mažai. Kalbėjo I. vaškevičius iš Bostono, ir Liūtas iš New Yorko. Turėjo kalbėt Rastenis iš Bostono, bet tam dėl egzaminų negalint atvyk, jo vietoj kalbėjo "Vienybės" redaktorius Širvydas. Susirinkusiems geriausiai prakalba patiko pono Liūto. Trečios dienos vakare atsibuvo pasilinksminimo balius, kuriame dalyvavo pora šimtų svečių, tarp kurių buvo ir žymi dalis delegatų. Suvažiavimas pasibaigė subatos vakare 7 valandą. Suvažiavimui atsiųstą "Sandaros" skolų išmokėjimui suvirš \$500, prie to gauta dovanojimas tulpų skolų, kas sudaro arti tukstančio doliarų dovanų. Stambiausia auka, sumoje \$200 buvo pono Ivaškevičiaus. Suvažiavimo pirmininku buvo A. B. Strimaitis, sekretorium K. J. Paulauskas. Kitas suvažiavimas nutarta turėt už metų, mieste Cleveland, Ohio.

T.M.D. suvažiavimas, tęsėsi per visą nedėlios dieną. Delegatų dalyvavo apie dvidešimt. Pirmininku buvo A. Praškevičius, sekretorium V. Širvydas. Tarmuose, rodosi, žymių labai dalykų ne įvyko, apart to, kad organu vieton ikišiol buvusios "Sandaros" priimta "Dirvą". Valdybon užtvirtinta: pirmininku K. S. Karpavičius, sekretorium ir redaktorium V. Širvydas, vice-pirmininku P. A. Dėdynas, išdininke Biruta Bernotaitė. Sekantis suvažiavimas pavesta paskirt centro valdybai. Suvažiavimam atsiūsta iš kitų kolonijų ir kiek aukų; kokiam tikslui jos skirta, neteko sužinot. Tos pačios dienos vakare įvyko koncertas, kurin susirinko publikos apie porą šimtų žmonių. Pačiame koncerte jautėsi koks tai trūkumas.

Už vaiko nužudymą. M. I. Nason, gyv. po No. 60 prie Green gatvės, 22 metų amžiaus, tarnaujanti pas M. Smith prie Germain gatvės,

likoši areštuota už nutroškinią savo nelegališko dviejų savačių kudio. Ankstyrytą iš viršutinių grindų per langą žemyn nupuolė ant žemės valiza, kurią moteris iš žemutinio gyvenimo pamaičius, atsidarė ir joje rado negyvą kudiškį; tuom laiku per kitas duris išėjo Nason, ant kurios puolė nuožiūra. Ligonbučiuose patyrinėjus, miesto lingonbutyje atrasta rekordas, parodantis Nasoniūtę 25 dienų Kovo iš ligonbučio išėjus su kudiškiu. Ji palikta iki susirinks prisakintųjų teismas, po \$1000 užstato. Policija tuomkart įieško Nasoniūtės suvlytiotojo.

Svečių atsilankymas. "Amerikos Lietuvis" redakcijoje laike suvažiavimų lankėsi svečiai: "Vienybės" redaktorius J. O. Širvydas, V. Širvydas su žmona, F. Bajoras, "Vienybės" raidės stancijos mašinos operatorius, P. J. Sekys iš Lawrence, Mass., J. Ambrozėjus iš Brooklyn, N. Y., J. Liūtas iš New York, N. Y., p. A. B. Strimaitis iš New York, N. Y., p. A. Praškevičius iš Cleveland, Ohio ir keliolika kitų.

Paskutinis susirinkimas. A.L.T.S. seimo rengimo komisijos paskutinis susirinkimas įvyks seardoje, Gegužio 14 dienoje, 8 valandą vakaro, Aušrelės kambaryje. Susirinkime bus rengiama atsakaita viso seimo rengimo darbo, idant kuopos susirinkimui išdavus raportą. Kuopos susirinkimas dėl atsibuvusių įvairių suvažiavimų savo dienoje ne įvyko, įvyks ateinančioje nedėlioje, Gegužio 18 dienoje.

Kunigo palaikai. Aną savaitę miręs šv. Pauliaus katalikų parapijos klebonas W. Goggin, paliko testamentą, kuriuomi padalinama jo palaikai: Mielaširdingosios Ponios ordenu vienuolėms \$10,000, šv. Pauliaus parapijos mokyklai \$10,000, šv. Kryžiaus kolegijai \$1000, šv. Vincento ligonbučiui \$1000, Jonui Sullivan, savo pečkuriui \$1000 ir to padėjėjui F. Sullivanui \$500.

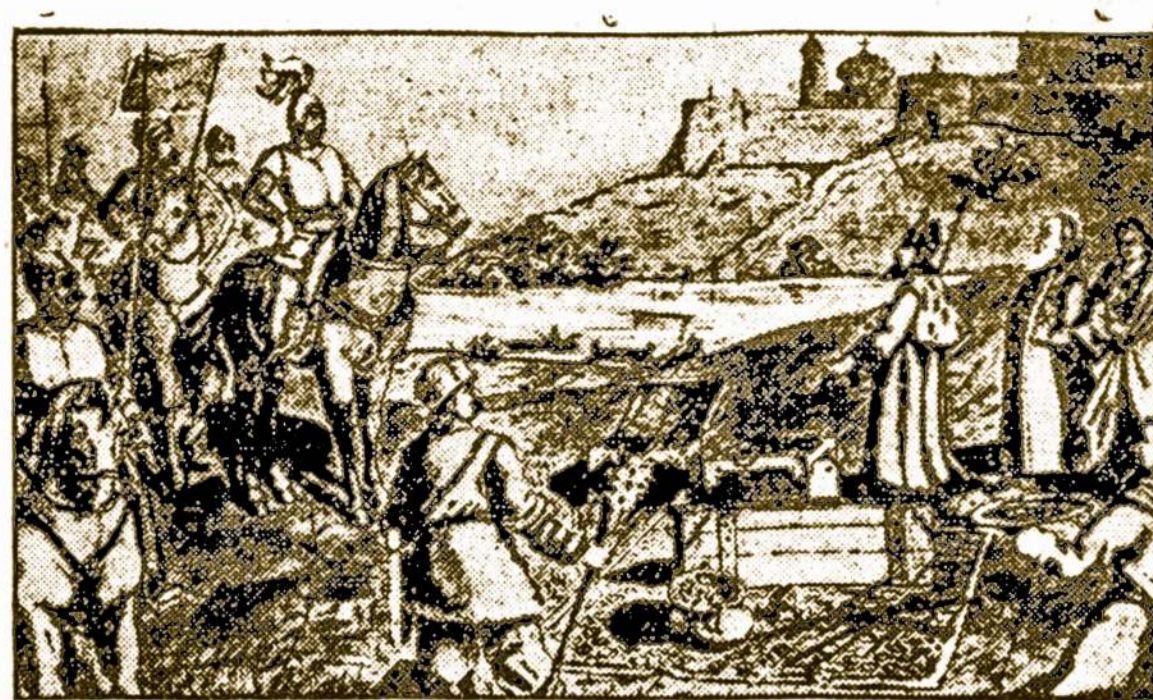
Neužmirškite, jog ateinančiame ketverge, Lietuvių svetainėje bus vaidinama "Išgriovimas Kauno pilies". Tai veikalas, kurį privalo kiekvienas pamatyti, nes worcesteriečiams galbut dar nė vienam jis matyt neteko. Rengėjai dėda visas pastangas, idant šis veikalas atvaidint kuotinkamiausiai.

\$10 už cigarą. Distrikto teisme statyta už girtybę Rudolfą Olsoną. Kol byla prasidėjo, Olsonas užsimastęs savo likimu, išsiėmęs užsirikė teisme cigareta. Teisėjas pastatė akis ir už teismo pažeminimą, palikęs paspyrimą baudos už girtybę, nubaudė \$10 pirmiau už cigareto rukymą.

PARSIDUODA
PARSIDUODA DUONOS KEPYKLA, geroje lietuvių kolonijoje, kepyla išdirbta, bet tuom laiku sustabdyta iš priežasties savininko užšimo valdiško darbo. Atsišaukite tik lietuviški bėkeriai, gaudite išlygas ir daugiau informaciją. Rašykite taip:
LIBERTY BAKERY,
102 E. Centre St., Shenandoah, Pa.
(20-21)

D.L.K. Algirdis.

D.L.K. Keistutis.

ISGRIOVIMAS KAUNO PILIES 1362 METAIS

Dramatas keturiuose apsiereškimuose. Parašė Aleksandras Fromas. Stato scenoje Aido horas su Svetainės komitetu, bendrai
KETVERGE, 15 D. GEGUZES-MAY 1924

Lošimas prasidės lygiai nuo 7:30 vakare, salės duris atsidarys nuo 7-tos valandos.
LIETUVIŲ SVETAINĖJE, 29 ENDICOTT ST. WORCESTER, MASS

ISGRIOVIMAS KAUNO PILIES, yra istoriškas lietuvių perstatymas. Jame pamatysit Lietuvos karžygius, kunigaikštį Keistutį, Algirdą, Kauno pilies ginėją Voidatą, kurie su didžiausiu naršumu savo kariumenės gina Kauno pilį nuo nuožmaus kryžievių mistro Kniprodo ir žiauraus šindėkopfo antpuolių. Simonas Daškantas rašo, kad tų metų Kauno įgula susidėjo iš 5,000 kareivių, iš kurių vos 36 liko gyvais, gi visi kiti žuvo kovoje su kryževiais.

Perstatymas ISGRIOVIMO KAUNO PILIES bus originališkas, pritaikytas keturioliktam šimtmečiui bei 1362 metams. Kostiumai, kalavijos, skydai ir kitokie kariški pabūkai, kaip lietuviams, taip ir kryževiams (vokiečiams), persamdyta iš didžiausios Bostono Teatrališkos Kostiumų Krebs'o Kompanijos.

Apart pašėlusių rungtynių lietuvių su užpuolikaiis kryževiais, perstatyme dalyvaus ir Robertas su jo mylima Žulele, kuriedu susituoks sulgy senovės lietuvių įmonių, laiminant kunigaikščiams. Negirint norisi pasakyt teisybę, kad šis veikalas yra tokis, kokio dar Worcesterio lietuvių savo gyvenime nėra matę: tragiškas, meiliškas ir muzikališkas; lietuvių ir kryžievių giesmės išpildis Aido horas. Veikalą suloš gabiausiai Naujosios Anglijos artistai. Jei nori palygint dabartinę su keturioliktą šimtmečio Lietuvą—ateik į perstatymą ISGRIOVIMAS KAUNO PILIES 1362 METAIS. Lošime dalyvaus 40 ypatų: Aktoriai—Vergai—Kareiviai.
KVIEČIA RENGIMO KOMITETAS.

IZANGOS TIKIETAI: \$1.00, 75c. ir 50c.; VAIKAMS 25c.

VIKTOR KIBILDIS,
577 Millbury St., Worcester, Mass.
Užlaiko puikiasią VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĘ—visokios mėsos ir šiaip visokių valgomų daiktų. Turi puikų automobilį, norinti automobiliaus del Krikštynų, Vestuvių ar Laidotuvių, visada gausit gerą patarnavimą.
(18-21)

ATYDA VIETINIAMS

VISŲ ŽINIAI, kad automobilius parrisamdo žemiausia kaina, 7 pasaežerų "Cadillac" Limousine.
VINCAS TREIGIS,
157 Washington St. Tel. C. 8991-M

Parsiduoda Namai—Farmos!

240 AKRŲ FARMA, stuba 2 gyvenimų, su visu įtaisymu, 28 karvės, trokas, prie State Road. Kaina \$16500.
95 AKRŲ FARMA, stuba 6 kambarių, 2 banios, 5 karvės, arklis, daug vištų, visi padargai. Kaina \$5000.
78 AKRŲ FARMA, stuba gera, su elektros sviesais, labai daug miško. Inest \$800, kaina \$4300.
J. J. Kalakauskas,
64 Perry Avenue, Worcester, Mass.
Tel. Cedar 7386-M.

NUBAUSTAS!
Šis mažas vaikas išdykavo, todėl jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupinio.
BAMBINO
Reg. S. V. Pat. Blure.
Matai ką jis daro!
Palauk, kuomet ji sugaus motina!
Motinos, nebauskite savo vaiku neturėjimu Bambino po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemė dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išpučimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėjimo. Tie nemalonūs simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistema perims šitas nepavojingas, pasekmingas vidurių pakuosiuotias.
KUDIKIAI MEGSTA JI! JIE NET PRAŠO DAUGIAUS!
F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS
ARTI GREEN STREET, 6—5—6 kambarių namas, elektra, open plumbing, steam heat, viskas gerame stovyje. Šis namas turi buti parduotas šią savaitę todėl galima pirkti prieinama kaina ir geromis išlygomis. Kaina \$5500, įmokėt \$1500.
PURITAN AVE., Naujas 6—6—6 kambarių namas. Visi įtaisymai apart šilumos. Kaina \$12,500, įmokėt \$2000.
LAWRENCE STREET, 4—4—3 kambarių namas, daug žemės. Įmokėt \$800.
MILLBURY STREET, 4—4—4 kambarių namas, žema kaina, mažas įmokėjimas.
50 AKRŲ FARMA, tik 3 milės nuo miesto linijos. Derlinga žemė, geri budinkai. Įmokėt \$1000. Galima mainyt ant namų mieste.
A. BLAZYS,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Dr. Ruth F. Bernot
Lietuvė Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main Street,
Worcester, Mass.

EKSTRA !!
Turiu pranešt, kad atidariau naują čėverykų krautuvę. Turiu naujausias, geriausias ir gražiausias mados, visokios rūšies čėverykus, kaip vyriškų, moteriškų, mergaičių ir vaikučių. Tik ateikit patįs persitikrint, busit užganėdinti. Jums plačiai žinomas—
VINCAS ČESNA,
senas ledinis,
90 Millbury Street,
Su pagarpa, V. Česna.

Parsiduoda Namai—Farmos!
2 GRAŽI 7 kambarių katedžiai, kieto medžio grindis, banė, garadžius, vištinkai del 150 vištų, namai geram stovy. 12 akrų, 5 ariamos be akmenų, 3 mylios nuo Webster, 7 minutes prie karų, mokyklų, kelių. Malkų, ir vaisių del gatavo vartojimo.
L. H. PENDLETON,
405 Main St., Room 206.

TAXI! TAXI! TAXI!!!
W. Tragis.
157 Washington st., Worcester, Mass.
Tel. Cedar 8891-M.
Automobilius išsamdo, žemiausia kaina.—Septynių pasažierių CADILLAC LIMOUSINE.

NEW YORK HAMBURG
United American Lines
(HARRIMAN LINE)
HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausis Kelias į Visas Dalis LIETUVOS!
Išplaukimai kas savaitę mūsų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland su I, II, ir III kliaos pasażierais ir laivai: "Mount Clay," Cleveland, Hansa, Thuringia ir Westphalia, su II ir III klia. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės.
United American Lines,
Julius Rottenberg, Inc.,
260 Hanover st. Boston, Mass. arba kiti įgalioti agentai.

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSONH,
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip Europoje.
390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas
ir akinių pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

LIETUVA
WHITE STAR LINE
N. Y.—Cherbourg — Southampton.
Išplaukimai kas subata. Milžinai laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.
AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg.
Reguliarški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.
RED STAR LINE
N. Y.—Plymouth — Cherbourg — Antwerp.
Zeeland & Gothland (3-čia kliesa)
N. Y.—Plymouth—Cherbourg—Belgenland & Lapland.
Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į
Passenger Department,
84 State St., Boston, Mass.

HOLLAND AMERICA LINE
Trumpas ir tiesus kelias per Rotterdam, į ir iš visų dalių
LIETUVOS
Savaitiniai išplaukimai. Neprilygtami parankumai.
Mes suteikiame pagelbą gavime reikalingų dokumentų (affidavitų). Musų atstovai prižiūri viską smulkmeniškai, ir keičiavai yra prižiūrimi iš pat vietos į vietą. Pareikalavus prisunčiam kainų ir išplaukimų surašą.
Del užsakymų ir informacijų, rašykite vietiniam agentui, arba į
Holland-American Line,
89 State St., Boston, Mass.

"Am. Lietuvis" Knygynė.
galite gaut
Visokių laiškams popierių

Naujas Lietuvis Graborius
JUOZAS J. DIRSA
Geriausiai patarnauja už pigiausių prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.
Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu—
13 Ellsworth Street.
Tel. Cedar 4953.

PERLINĖS
Queen Koncertinos
TRA GERIAUSIOS.
Paderytos iš 76 ir 102 raktų oktava ir trigubos. Visos pirmos kliesos plieniniai "reeds." Dailus užbaigimas ir gražiai išmargintos. Neapsigaukite, žiūrėkit, kad ant koncertinos būtų pažymėta "PEARL QUEEN."
Taipgi parduodame lengvais mėnesiniais išmokėjimais. Katalogus siunčiame d y k a i.
Georgi & Vitak Music Co.,
4639 So. Ashland Avenue,
CHICAGO, ILL.

Ar Kenčiat Nuo Vidurių Nesmagumo ir Nevirškinimo?
Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies ligą arba apendicitis, iš priežasties skausmas, kuris ištiko paėina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jei norit pasveikt.
PEPSINIC SELTZER
yra vienintelė gyduolė, kuri palengvina nerviškumą, vidurių nesmagumą ir numalšina vėninimą laike nėstumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoje.
Pepsinic Seltzer Company.